

תפ"ח 18520/12/15 - מדינת ישראל נגד רמיז חרוטדינוב

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 18520-12-15 מדינת ישראל נ' חרוטדינוב(עציר)

בפני הרכב כב' השופטים:

רון סוקול [אב"ד]

תמר שרון-נתנאל

רונית בש

המאשימה

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עוה"ד אורלי רוזנטל נעמן מפרקליטות מחוז חיפה

(פלילי)

נגד

רמיז חרוטדינוב,

ע"י ב"כ עוה"ד בוריס שרמן (סנגוריה ציבורית)

הנאשם

הכרעת דין

השופטת תמר שרון-נתנאל:

1. ביום 2.11.15 בשעה 11:20 לערך, נדקר ויקי מושאילוב (להלן: "המתלונן") במבוא הכניסה לדירתו אשר ברחוב ניל"י 81 באור עקיבא (להלן: "הדירה"). המתלונן נדקר, באמצעות שתי סכינים, 11 דקירות - בבית החזה, בבטן, בגפים העליונות ובחלקי גוף נוספים.

המתלונן, שהוא בן 43 שנים, הצליח להימלט מהמקום, יצא מהדירה ומהחצר והגיע בשארית כוחותיו, כשהוא שותת דם, אל רחוב סמוך, שם טופל על ידי עוברי אורח.

2. החשד נפל על הנאשם, נגדו הוגש בתיק זה כתב אישום בעבירות של **ניסיון לרצח** - עבירה לפי סעיף **(1)305** לחוק העונשין, התשל"ז-1977 **והחזקת סכין שלא כדין** - עבירה לפי סעיף **186** לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

אלה עובדות כתב האישום:

א. בזמנים הרלבנטיים לכתב האישום, התגורר הנאשם, ביחד עם בת זוגו ובנותיה, ביחידת דיור ברחוב ניל"י 81 באור עקיבא (להלן: "יחידת הדיור"), אותה שכר מויקי מושאילוב. אותה עת, התגורר המתלונן, ביחד עם

אחותו, בדירה הסמוכה ליחידת הדיור (להלן: "הדירה" או "דירת המתלונן").

בתקופה הרלבנטית, נוצר לנאשם חוב כספי כלפי המתלונן, בין היתר, עקב אי תשלום חלק משכר הדירה עבור יחידת הדיור (להלן: "החוב"). על רקע האמור, בתאריך 1.11.15, בשעות הערב, הגיע המתלונן אל יחידת הדיור ודרש מהנאשם כי ישלם לו את כספי החוב. הנאשם השיב כי ידברו למחרת היום.

בהמשך למתואר לעיל, ועל רקע החוב הכספי, החליט הנאשם להמית את המתלונן.

ב. בתאריך 2.11.15, בשעה 11:20 לערך, הצטייד הנאשם בשתי סכינים והגיע אל פתח הדירה, בכוונה לדקור את המתלונן ולגרום למותו. הנאשם התקשר אל המתלונן וביקש כי יפתח את הדלת, בטענה כי ברצונו לשלם לו את כספי החוב.

ג. לאחר שפתח המתלונן את דלת הדירה (להלן: "דלת הדירה"), נכנס הנאשם לדירה, שלף לפתע סכין מכיס מכנסיו (להלן: "הסכין הראשונה") והחל לדקור את המתלונן באמצעותה בבית החזה, בבטן, בגפים העליונות ובחלקי גוף נוספים. כל זאת עשה הנאשם בניסיון לגרום למותו של המתלונן.

ד. המתלונן נאבק בנאשם ואחז בידיו בסכין הראשונה. או אז, שלף הנאשם מכיסו סכין נוספת (להלן: "הסכין השנייה") והמשיך לדקור את המתלונן, באמצעות הסכין השנייה, בכל חלקי גופו. סך הכול, דקר הנאשם את המתלונן 11 דקירות שונות בגופו, כל זאת בניסיון לגרום למותו של המתלונן.

ה. בשלב זה, דחף המתלונן את הנאשם לעבר קיר הדירה. הנאשם החליק על הדם שהיה על רצפת הדירה כתוצאה מהדקירות, ונפל ארצה. או אז, נמלט המתלונן מהדירה אל הרחוב הסמוך, שם טופל על ידי עוברי אורח.

ו. המתלונן הובהל למרכז הרפואי "הלל יפה" בחדרה, נותח תוך כדי שהוא מורדם ומונשם ואושפז במרכז הרפואי עד ליום 6.12.15.

ז. כתוצאה ממעשי הנאשם, נגרמו למתלונן קרע בסרעפת, קרע בכבד עם דימום, פצע בבטן עליונה, שני חתכים בבטן שמאלית עליונה, חתכים באמה ימנית, פצע בזרוע ימין, פצע בראש ודקירות שטחיות בגב תחתון שמאל.

ח. במעשיו המתוארים לעיל, ניסה הנאשם שלא כדין לגרום למותו של המתלונן וכן החזיק שתי סכינים מחוץ לתחום ביתו או חצריו, ולא הוכיח כי החזיקן למטרה כשרה.

3. כדי שניתן יהיה להבין את ההתרחשויות, אתאר את המקום בו מדובר.

המתלונן, אחותו ואחיו, הם בעלים של בניין בן שתי קומות, הנמצא באור עקיבא, בין הרחובות נילי וקופולוביץ. בבניין מצויות ארבע יחידות דיור ולכל יחידה כניסה נפרדת. דירת המתלונן ושער הכניסה לחצר המובילה אליה פונים לרח' נילי ואילו שער הכניסה ליחידת הדיור ולדלת הכניסה של יחידה זו, פונים לרח' קופולוביץ. בחצר הבניין קיים שביל, המוביל משער כניסה אחד לאחר.

בקומה העליונה של הבניין גרים המתלונן ואחותו. ביחידת הדיור, הנמצאת בקומה התחתונה של הבניין - קומת הקרקע, התגוררו הנאשם ובת זוגו אלה קיסלב (להלן: "אלה" או "בת הזוג") ושתי בנותיה של אלה.

בכניסה לקומת הקרקע של הבניין, מכיוון רח' נילי נמצאת דירת המתלונן. בכניסה יש מבואה, שהייתה בעבר חלק מיחידת הדיור (להלן: "המבואה") ובצד ימין לכניסה נמצאות מדרגות בהן עולים לקומה הראשונה של הדירה, בה גרים המתלונן ואחותו.

המשך המבואה נסגר בקיר גבס ומאחוריו נמצאת יחידת הדיור בה גר הנאשם, כך שאין מעבר מדלת הדירה, אל יחידת הדיור, אליה נכנסים, כאמור, מכניסה נפרדת, מרח' קופולוביץ. רוחב המבואה, מהדלת ועד לקיר הגבס כשני מטרים. דלת הדירה נפתחת פנימה, לכיוון שמאל.

ביחידת הדיור השלישית (להלן: "דירת האח"), הנמצאת בצד של רח' קופולוביץ, גר אחיו של המתלונן, מר גרשום מושאילוב (להלן: "האח" או "גרשום"). ביחידה נוספת, הנמצאת בצד של רח' נילי, גרים בני הזוג צדפית וצחי נגר.

את השער מרח' נילי ניתן לפתוח גם מבפנים וגם מבחוץ. לכל הדיירים יש מפתח לשער זה ומפתח נוסף תלוי ליד השער, בחצר הפנימית (עמ' 38, שו' 21-31, עמ' 39, שו' 1-17).

הרקע לאירוע על פי גרסת המתלונן

4. הרקע לאירוע הוא דרישתו של המתלונן מאלה, שתשלם לו חוב שכר דירה שלא שולם ואיומיו לפנותה לאלתר אם התשלום לא יוסדר. בנוסף, דרש המתלונן מהנאשם כי יחזיר לו הלוואות שהלווה לו, בסך כולל של ₪ 6,600.

המתלונן סיפר, שהנאשם וחברתו אלה, גרו אצלו בשכירות לפי חוזה לתקופה של שלוש שנים, החל מחודש יולי 2012. לדבריו (הנתמכים בחוזה השכירות) הוא השכיר את הדירה לאלה (ובנותיה) בלבד, אך אין חולק שבפועל, גם הנאשם התגורר בדירה.

בכל אחת משלוש השנים הראשונות של השכירות, ביום 1 ביולי, שילמה לו אלה שכר דירה בסך של ₪ 3750

לחודש, מראש לכל השנה. את המיסים וההוצאות הנלוות כגון: ארנונה, מים וחשמל, שילמה אלה מידי חודש, במזומן.

הצדדים לא חידשו את החוזה, אך אלה והנאשם המשיכו להתגורר ביחידת הדיור גם בשנה הרביעית, שהחלה ביום 1.7.15. בחודשים הראשונים של השנה הרביעית, התחיל הנאשם בעצמו להגיע אל המתלונן ולשלם לו את המיסים ואת התשלומים הנלווים (עדות המתלונן בעמ' 24-26 לפרו'), אך לא את שכר הדירה, כך שעבור חודשים יולי, אוגוסט, ספטמבר ואוקטובר של שנת 2015 לא שולם שכר דירה. בשל כך התקשר המתלונן לאלה, מספר פעמים ואמר לה כי אם לא ישולמו שכר הדירה והתשלומים הנלווים, הוא יאלץ לבקש ממנה לפנות את יחידת הדיור.

5. ערב לפני האירוע, שוב התקשר המתלונן לאלה, אך היא לא ענתה לו ולכן הוא הגיע ליחידת הדיור בה היא מתגוררת. הנאשם יצא אליו והתנהל ביניהם דין ודברים, במסגרתו אמר המתלונן לנאשם שאם עד למחרת, החוב לא ישולם, הוא יפנה אותם מיחידת הדיור כפי שהוא זכאי לעשות על פי חוק (עדות המתלונן בעמ' 26, שו' 25-32, עמ' 27, שו' 1-10, עמ' 28, שו' 1-13).

לדברי המתלונן, זה הרקע לבואו של הנאשם אליו, בבוקר שלמחרת ולדקירתו על ידי הנאשם.

תמצית גרסת הנאשם

6. בתשובתו לכתב האישום, שנמסרה רק בפתח ישיבת ההוכחות הראשונה (5.4.16), טען הנאשם שהוא לא ביצע את המעשה המיוחס לו.

הנאשם הודה שהמתלונן הגיע לחצר יחידת הדיור ביום 1.11.15 ודרש את הכסף, אך טען שהוא דרש את שכה"ד עבור חודש נובמבר בלבד (ת/א' עמ' 17-18). לדבריו, המתלונן היה שיכור ולא ניתן היה לדבר אתו במצב כזה ולכן הם סיכמו ביניהם, שהנאשם יגיע אל המתלונן למחרת בבוקר. ואכן, למחרת בבוקר, ביום 2.11.15, המתלונן אמנם התקשר אליו ואמר לו להגיע לדירתו בעניין הכסף. לאחר כעשר דקות הנאשם חזר, טלפונית, אל המתלונן ואמר לו שהוא יגיע אליו תוך 30-40 דקות (ת/א' עמ' 16). לדבריו, הוא הלך אל המתלונן על מנת לסכם אתו שהוא ישלם בסוף החודש, מפני שלא היה לו כסף (ת/א' עמ' 22 שו' 4-14).

לפי גרסתו, הוא הגיע לדירה ישירות מיחידת הדיור, ככל הנראה זמן קצר מאוד לאחר שהמתלונן נדקר. הוא פתח את דלת הדירה, נכנס למבואה, אשר לא היה בה איש והחליק ורק אז הבין שיש שם דם. הוא נבהל מאד וברח מהמקום. הנאשם הסביר את בריחתו בכך שיש לו עבר פלילי וסיפר שבברית המועצות הוא ישב שנים רבות בכלא ושניסונו עם רשויות אכיפת החוק הוא מר.

פירוט הראיות

7. ראיות התביעה מבוססות, בראש ובראשונה על עדות המתלונן, שהיא העדות היחידה הישירה לאשר התרחש

במבואה באותו בוקר.

בנוסף לעדות המתלונן הובאו בפנינו ראיות עצמאיות, התומכות בזיהוי של הנאשם כדוקר וכן ראיות התומכות בגרסת המתלונן לפיה הדקירות בוצעו על רקע איומיו של המתלונן שהוא יפנה את הנאשם ובת זוגו מהדירה, עקב חוב השכירות.

עדות המתלונן

8. לגרסת המתלונן, ביום האירוע - 2.11.2015 בשעה 11:20 בבוקר, בעודו ישן, התקשר אליו הנאשם ואמר לו לרדת ולפתוח לו את הדלת. המתלונן ירד בחשבו שהנאשם מביא לו את הכסף. הנאשם נכנס למבואה ושאל אם אחותו של המתלונן נמצאת, המתלונן השיב שהיא ישנה והסתובב על מנת לסגור את הדלת ואז דקר אותו הנאשם בצווארו (עמ' 32, שו' 5-11).

לדבריו, אם הוא לא היה מסתובב באותו רגע, הוא היה נדקר בעורק הראשי. מיד לאחר מכן הוא קיבל דקירה נוספת בגב, כשהסתובב - עוד דקירה בחזה, באזור הסרעפת ובהמשך דקירות נוספות. המתלונן נפל על ברכיו ובידו הימנית ניסה לתפוס לנאשם את היד, אך לא הצליח ותפס את להב הסכין.

המתלונן תיאר כיצד הוא הגן על עצמו, כשהוא על ברכיו, תוך הרמת ידיו על מנת להגן על פניו ועל ראשו. לדבריו, הוא התחנן בפני הנאשם ואמר לו " ... **שלא קרה כלום ולא יהיה משטרה ולא יהיה כלום מילה של כבוד**" אבל הנאשם המשיך " ... **עם הסכין השנייה , אמרתי פה אין אני הולך למות נקודה סוף**". המתלונן הוסיף ותיאר את המצב בו היה, בשלב זה ואמר: "**אני במצב רע כולי דקור כולי כל הרצפה דם ואני רק מחליק כמו איזה פרה ששחטו אותה ומתבוססת בדמה ואני רק מחליק על הרצפה והוא ממשיך לדקור אמרתי אחותי עכשיו מהצעקות שלי שהיא לא תתעורר והוא ירצח גם אותה. אז מה עשיתי? לא שכחתי מהכאב שכחתי מהכול שכחתי מהדקירות חשבתי על אחותי**" (עמ' 36 שו' 6-12). המתלונן הוסיף ואמר שהוא ראה את עצמו מת.

בשלב מסוים, המתלונן דחף את הנאשם, אשר החליק ונפל על אופניים שהיו שעונים על הקיר של המבואה וכך הצליח המתלונן לפתוח את דלת הדירה ולטרוק אותה, כדי שיספיק לברוח אל מחוץ לחצר. בבריחתו הוא דפק על השער של השכנה, הגרה ברח' נילי 83, אסתר פריג' שמה. לדבריו, השכנה החלה לצעוק וזרקה מגבות לעברו ופתאום התחילו להגיע אנשים והוא נשכב על המדרכה. למקום הגיע פרמדיק ולקחו אותו לבית החולים.

בסך הכול דקר אותו הנאשם 11 דקירות. מהתיעוד הרפואי ומעדויות הרופאים, אליהם עוד אשוב, עולה ששלוש מהדקירות היו דקירות מסכנות חיים.

המתלונן לא ידע לומר מה קרה עם הסכינים של הנאשם ולא ידע לומר אם סגר את השער לחצר, דרכו עבר בבריחתו מהנאשם.

9. מנסיבות האירוע, כפי שהוא מתואר על ידי המתלונן, אין ספק שהמתלונן יכול היה לזהות את התוקף, כך שלמעשה, השאלה העומדת בפנינו היא, האם המתלונן אמר כאשר הצביע על הנאשם כעל תוקפו, או שמא, מסיבה כזו או אחרת, הוא מסתיר את זהות התוקף האמיתי ומעליל עלילה על הנאשם.

לאחר שבחנתי את הראיות ועל אף עדותו הראשונה של המתלונן במשטרה, בה הוא טען שאדם אחר ביצע את המעשה, לא נותר בלבי ספק שהמתלונן אכן הצביע בפנינו על האדם שדקרו. עדותו של המתלונן בדבר זיהויו של הנאשם אף נתמכת בראיות נוספות, מהותיות, עצמאיות ואמינות, המחזקות אותה, הכול כפי שיפורט להלן.

10. המתלונן העיד שהנאשם מכונה על ידו בשמו הפרטי ("רמיז") כפי שניתן לראות בצילום מסך הטלפון שלו, שם כתוב "רמיס" (העמוד האחרון במוצג ת/7).

הובאו בפנינו ראיות על כך, שמיד לאחר האירוע, בעוד המתלונן שוכב על המדרכה ליד השער של בית מס' 83, הוא אמר שהשכן, הדייר, דקר אותו וכן אמר את השם "רמיז". גם כאשר הגיע למרכז הרפואי הלל-יפה בחדרה אמר שמי שדקר אותו זה הדייר. המתלונן הסביר, שמיד לאחר האירוע הוא חשב שהוא הולך למות ולכן אמר את שמו של מי שדקר אותו (נ/4 שו' 2-3 ונ/5 שו' 171-173).

11. דוד אילוז (להלן: "דוד"), טכנאי מחשבים ומורה, המתגורר באור עקיבא היה, על פי עדותו, הראשון שראה את המתלונן, כשהוא יוצא מסמטה בין הבתים ברחוב נילי, כולו נוטף ומכוסה דם וצועק "אמבולנס אמבולנס". הוא ניגש אליו, ראה שהוא פצוע במקומות רבים בגוף ובמיוחד בראש מצד ימין ובבטן ומדמם והשכיב אותו על המדרכה, ליד השער של בית מס' 83.

הפצוע טען שקשה לו לנשום. הוא נתן לו לשתות מבקבוק מים שהובא על ידי אחד השכנים אותו הוא מכיר, בשם גילי פריג', הגר ברחוב נילי 83, בבית שליד השער שלו התמוטט המתלונן (להלן: "גילי"). בסמרטוטים שנתן לו גילי, חסם דוד חלק מהפצעים שותתי הדם של המתלונן. במקביל הוא התקשר למד"א והזמין אמבולנס ולאחר מכן נשאר ליד הפצוע עד שהאמבולנס הגיע.

בהקלטת השיחה שקיים דוד עם מד"א, (ת/25 + מזכר תמלול ת/25א') שומעים בבירור את קולו של המתלונן, ברקע, כשהוא אומר: "רמיז רמיז". -בתמליל כתוב: "רמיז רמיז", אולם בהאזנה להקלטה שומעים היטב את המתלונן אומר "רמיז, רמיז".

בבית המשפט, זיהה דוד את קולו בשיחה למד"א, אשר נעשתה, לדבריו, בעת שהוא תמך בפצוע. גילי לא זכר שהוא עצמו אמר "מי זה מי זה" או שהפצוע אמר "רמיז, רמיז" כפי ששומעים בהקלטה (ראו בעמ' 2 שו' 11 לתמליל ת/25א') והסביר שהוא לא זכר זאת, מאחר שהיה ממוקד בטיפול בפצוע.

12. כדי לקבוע שהמתלונן היה זה שאמר את שמו של הנאשם אין כל צורך בחוו"ד של מומחה לזיהוי קולות, כפי שטוען הסנגור. ראשית, המתלונן עצמו ציין בעדותו, שהוא היה זה שאמר את שמו של רמיז. שנית, לפי עדותו של דוד, בעת שהוא שוחח עם מד"א רק הוא היה ליד הפצוע והאדם היחיד שהתקרב למקום, בשלב זה (אך טרם הגיע אליו), היה אדם מבוגר (יעקב נילי). כל שאר האנשים היו רחוקים יותר (עמ' 18 שו' 5-6) והמתלונן אמר את שמו של רמיז בקול חלש, כך שאין להתפלא על כך שאיש מהעדים האחרים, לרבות יעקב, לא שמע זאת. אין ספק שדוד לא היה זה שאמר את השם רמיז, כך שהיחיד שיכול היה לומר שם זה, הוא המתלונן.

13. אחרים שמעו את המתלונן אומר שהדייר שלו דקר אותו; יעקב נילי (להלן: "**יעקב**") הוא פנסיונר בן 73, הגר ברח' נילי 84. לדבריו, הוא הגיע למקום סמוך לאחר שהמתלונן התמוטט ליד השער וניסה לעזור לו. הוא שאל את המתלונן מה קרה לו והמתלונן השיב שזה "**השכן, הדייר**".

אמנם, העד לא שמע את המתלונן אומר את השם רמיז אך, כאמור, אין להתפלא על כך, שכן לדבריו בעדותו, הוא הגיע למקום לאחר "שמישהו" (דוד) כבר הזמין אמבולנס, כך שבירי שהוא לא יכול היה לשמוע את שיחתו של דוד עם מד"א, במהלכה אמר המתלונן את שמו של רמיז.

14. יצחק אפרימוב, אחראי משמרת בטחון בהלל יפה אשר היה נוכח כאשר המתלונן הפצוע הגיע לחדר הטרומה, העיד, שכאשר הצוות הרפואי שאל את המתלונן מה קרה לו, הוא השיב: "**דייר שלי**".

העד היה במרחק של כמטר וחצי מהמיטה עליה שכב המתלונן. לדבריו, היה לו קשה לדבר. בהתחלה הוא דיבר בקול חלש והצוות הרפואי חשב שהוא אמר "אחיין" ולכן שאלו אותו אם אמר אחיין והוא סימן "לא" עם היד ואמר בקול חזק יותר: "**דייר שלי**".

צירוף אמירותיו של המתלונן כי הדייר שלו דקר אותו, עם אמירתו את השם "**רמיז**" לאדם הראשון שהגיע אליו וטיפול בו, מעידים על כך שכאשר הוא אמר "הדייר שלי", הוא התכוון לנאשם, כפי שהעיד בפנינו (עמ' 42, שו' 14-4).

15. לאמירה שאומר מי שנעשה בו מעשה אלימות, בשעת המעשה או סמוך לאחריו, או כאשר האדם גסס, או האמין שהוא גסס עקב מעשה האלימות, מְקַנָּה הדין אמינות מיוחדת, בהיותה אמירה ספונטנית אשר האומר אותה אינו נמצא במצב בו הוא יכול לתכנן מה לומר ואין זה סביר שישקר.

ראו בעניין זה - ע"פ 3452/11 איתמר שאלתיאל נ' מדינת ישראל (8.7.2013), בו הוסבר, כי הרציונל המונח בבסיס הכשרת אמירה כזו כראייה הוא "ההנחה הבסיסית היא שקרבן אלימות, בתנאים שנקבעו בסעיף 10 לפקודת הראיות, אינו משקר באמרה המתייחסת לנסיבות מעשה האלימות" עם זאת, אמירה זו ניתנת לסתירה ועל בית המשפט לבחון את משקלה על פי "... נסיבות העניין, ההיגיון וניסיון החיים".

קבילותה של אמירה כזו, מוסדרת בסעיף 10 לפקודת הראיות, כדלקמן:

10. "עדות על אמרה שאמר אדם שנעשה בו, לפי הטענה, מעשה אלימות, והאמרה נוגעת לאותו מעשה או לנסיבות-לואי שלו, תהא קבילה אף אם האדם שאמר אותה אינו נוכח כעד ואף אין להביאו למשפט משום שהוא נפטר או תשוש או חולה או נעדר מן הארץ, ובלבד שנתקיימה באותה אמרה אחת מאלה:

- (1) היא נאמרה בשעת מעשה האלימות, או בסמוך לאחריו, או לאחר שהיתה לו ההזדמנות הראשונה להתאונן עליו;
- (2) היא נוגעת למעשה האלימות לפי סדר האירועים עד כדי היותה חוליה בשלשלת הנסיבות הקשורות במישרין לביצוע העבירה;
- (3) היא נאמרה בשעה שהוא היה גוסס, או האמין שהוא גוסס, בעקבו של מעשה האלימות".

מטרת הסעיף (וזה השימוש שנעשה בו בדרך כלל), היא להכשיר אמירה של מי שאינו נוכח במשפט, שאז מוכשרת, למעשה, עדות שמיעה. אולם, הרציונל העומד בבסיס הסעיף, המקנה לאמירה כזו חשיבות ראייתית משמעותית, חל גם, מקל וחומר, כאשר אומר האמירה מעיד במשפט ומאשר אותה והוא חשוף, כמובן, לחקירה נגדית.

די בקיומה של נסיבה אחת מתוך השלוש האמורות בסעיף, כדי להכשיר אמירה כזו ואילו בענייננו מתקיימות כל השלוש גם יחד. אמירת שמו של הנאשם מיד לאחר שהמתלונן נדקר פעמים כה רבות בעודו שותת דם ומתמוטט ליד שער הבית הסמוך, כשהוא חושב שהוא הולך למות, מעידה על אמיתות הדברים, מה גם שבענייננו, המתלונן עצמו העיד במשפט ואישר שהנאשם הוא זה שדקר אותו.

16. החשיבות שיש, בענייננו, לרציונל שבבסיס הסעיף הנ"ל, נובעת מכך שבהודעתו הראשונה במשטרה אמר המתלונן שאדם אחר, בשם ארז, שהיה דייר שלו הוא זה שביצע את המעשה. להסברו של המתלונן בעניין זה כבר התייחסתי לעיל ואבקש להוסיף ולומר, כי "הזיג-זג" שעשה המתלונן, כאשר תחילה אמר את שמו של רמיז, אחר כך מסר שם של "דייר" אחר ובהמשך שוב אמר שהדוקר הוא רמיז, מתיישב היטב עם השתלשלות האירועים ועם הבנתו של המתלונן את חומרת פציעותיו; כאשר מיד לאחר המעשה, חשב המתלונן שהוא לא ישרוד את הפציעות, הוא מסר את שמו של מי שדקר אותו, על מנת שידעו מי ביצע את המעשה. לאחר מכן, כאשר הוא הגיע בחיים לבית החולים וראה שמטפלים בו וכן לאחר הניתוח, כאשר הבין שהוא יישאר בחיים, פעל המתלונן על פי הקודים של החברה בה הוא חי ולא אמר את שמו של הנאשם. לאחר שנוכח לדעת את היקף פציעותיו ואת הסבל שנגרם לו כתוצאה מהדקירות, הוא החליט לומר בבירור מי באמת ביצע את המעשה, תוך שהוא נאחז בהסברים אשר יצדיקו את "ההלשנה" הן בפני עצמו והן בפני קבוצת התייחסות שלו.

אין לי ספק, שבדבריו מיד לאחר המעשה חשף המתלונן את שמו של מי שדקר אותו - הוא הנאשם.

השיחות הטלפוניות בין הנאשם למתלונן בבוקר האירוע

17. אין מחלוקת שבבוקר האירוע התקיימו שיחות טלפון בין הנאשם לבין המתלונן.

המתלונן טוען, שהנאשם התקשר אליו, תחילה, כאשר הוא ישן וכי הוא התקשר אליו שוב, ואמר לו שהוא נמצא ליד דלת הכניסה של דירתו. בעקבות כך ירד המתלונן למבואה ופתח לנאשם את הדלת. אז התנפל עליו הנאשם ודקר.

הנאשם טען, שבעקבות השיחה מהערב הקודם, המתלונן הוא שהתקשר אליו ראשון, בבוקר ואמר לו שיבוא אליו בקשר לשכר הדירה. הנאשם אמר לו שהוא יתקשר אליו מאוחר יותר ולאחר זמן מה הוא אמנם התקשר ואמר למתלונן שהוא יבוא עוד עשר דקות עד חצי שעה. לאחר כעשרים דקות בהן הוא שיחק במחשב, הוא הלך לדירת המתלונן. דבריו אלה של הנאשם תואמים את שתי השיחות הראשונות מאותו בוקר, אך אינם תואמים את השיחה האחרונה.

פלט השיחות של הטלפון הסלולרי של הנאשם (ת/75) מעיד על התקשרויות בין הנאשם למתלונן בבוקר האירוע וניתן לראות בו (כמו גם בצילום מסך הטלפון של המתלונן - ת/7) רישום של 5 התקשרויות מבוקר האירוע, כדלקמן:

בשעה 10:51:48 - שיחה מהמתלונן אל הנאשם שנמשכה 10 שניות.

בשעה 10:52:05 - שיחה מהנאשם אל המתלונן שנמשכה 10 שניות.

בשעה 10:55:14 - שיחה מהנאשם אל המתלונן שנמשכה 3 שניות.

בשעה 10:55:58 - שיחה מהנאשם אל המתלונן שנמשכה 3 שניות.

בשעה 11:19:31 - שיחה מהנאשם אל המתלונן שנמשכה 16 שניות.

18. השיחה האחרונה בפלט שיחות זה תומכת בגרסת המתלונן ומפריכה את גרסת הנאשם;

השיחה של דוד אילוז עם מד"א התקיימה בשעה 11:24, כך שאירוע הדקירה, אשר על פי תאורו של המתלונן, ניתן להעריך שהוא נמשך זמן קצר מאד - דקה או שתיים, אירע ככל הנראה בין השעה 11:20 לשעה 11:22.

פרק הזמן בין 16 שניות, של השיחה האחרונה, שהתקיימה בשעה 11:19:31 (להלן: "השיחה האחרונה"), מצביע על כך שהמתלונן קיבל שיחה זו ושאכן התקיימה שיחה בין השניים, ממש לפני שהמתלונן נדקר, כך שהשיחה האחרונה תומכת בגרסת המתלונן לפיה הנאשם התקשר אליו כאשר היה כבר ליד דלת הדירה וכאשר המתלונן פתח לו את הדלת והסתובב לסגור אותה, הוא דקר אותו.

מנגד - השעה בה בוצעה השיחה האחרונה סותרת את גרסת הנאשם, אשר טען כי הוא הלך לדירת המתלונן עשר דקות עד חצי שעה מעת השיחה האחרונה (תמליל הודעתו ת/1א' עמ' 14 ותמליל הודעתו ת/2א' עמ' 7-9) וכן טען, כי כאשר הגיע למקום הוא לא ראה איש. גם כאשר הציץ מעל לגדר לכיוון רחוב ניל"י, כדי להסתכל אם מעבר לגדר יש מישהו, הוא לא ראה איש (עמ' 19 שו' 10-16), לא משטרה ולא אמבולנס (ת/1א' עמ' 34 שו' 10-11).

טביעת כף ידו של הנאשם נמצאה על החלק הפנימי של שער הכניסה לחצר הדירה (ת/80, ת/80א').

19. ברמה העקרונית, אף אם הדבר מצריך קיומו של צירוף מקרים מופלא וחריג ביותר, לא ניתן לשלול (על פי כך בלבד) אפשרות תיאורטית, שהמתלונן נדקר על ידי אדם אחר מיד לאחר השיחה האחרונה, בעוד הנאשם נמצא בביתו ואינו יודע דבר על המתרחש. אולם, החלק השני של גרסת הנאשם, לפיו הוא הגיע לדירת המתלונן בין עשר דקות לארבעים דקות לאחר השיחה האחרונה ולא ראה דבר, נשלל בראיות פוזיטיביות המצביעות על הכזב שבגרסתו כולה.

אם הנאשם היה מגיע לדירת המתלונן, כטענתו, 10 עד 40 דקות לאחר השיחה האחרונה (היינו - בין השעות 11:30 ל- 12:00) ואפילו מאוחר יותר, הוא היה רואה במקום - ליד השער של בית משפחת פריג', את המתלונן, את האנשים שהתקבצו שם ואת כוחות המשטרה וככל הנראה גם את האמבולנס.

דוד אילוז הגיע למקום מיד לאחר הדקירה וראה את המתלונן מתמוטט ליד השער של הבית ברח' ניל"י 82. הוא התקשר למד"א כבר בשעה 11:24. האמבולנס הגיע למקום בשעה 11:40 ופינה את המתלונן בשעה 11:47 (ת/82). לפי דו"ח הפעולה שערכה שוטרת הסויר **רעות קנדיוטי** (ת/26), האירוע נפתח ב 11:28 (ראו גם ת/24, ת/27) והשוטרים הגיעו למקום בשעה 11:35 (ת/24, ת/24ז', ת/26). טיפולה של קנדיוטי באירוע הסתיים בשעה 12:07:58 ומדוחות אחרים, כגון דו"ח טיפול בזירת עבירה (ת/30) עולה שבזירה היו כוחות משטרה לפחות עד לאחר השעה 15:00.

העובדות הנ"ל מוכיחות, בוודאות, שגרסת הנאשם לפיה הוא הגיע לדירת המתלונן בין השעות הנ"ל ולא ראה איש, לא בדירה ולא ברחוב ניל"י היא גרסה שקרית בעליל.

20. בשקר זה של הנאשם (ובשקרים מהותיים נוספים, עליהם נצביע להלן) יש כדי לחזק את ראיות התביעה ואף להוות סיוע, מקום בו הוא נדרש. ראו, בעניין זה: ע"פ 38/49 מחמד קנדיל נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד ב(1) 813; ע"פ 125/50 דוד יעקובוביץ נ' היועץ המשפטי לממשלת ישראל, פ"ד ו(1), 514, בעמ' 566-565. כן ראו דברים שנאמרו ע"י כבוד השופט ארבל בע"פ 1645/08 פלוני נ' מדינת ישראל (3.9.2009): "כאשר שקריו של נאשם מהותיים ויורדים לשורש העניין, ומשלא ניתן להם הסבר מספק, ניתן לראות בהם ראייה עצמאית המהווה חיזוק ואף סיוע לראיות התביעה (ע"פ 2014/94 סאלח נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 624 (1996)). כל זאת בהנחה שניתנה הוכחה פוזיטיבית ועצמאית לדבר השקר (ע"פ 814/81 אל שבאב נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(2) 826, 832 (1982)). ההנחה היא כי שקרי נאשם נובעים מתחושת אשם וניסיון להתנתק ממעשה העבירה (ע"פ 814/81 אל שבאב נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(2) 826, 832 (1982)). יחד עם זאת, טעם נוסף לשקרי נאשם עלול להיות תחושות של מצוקה ובלבול (ע"פ 8002/99 בכר נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(1) 135, 142 (2001)). מכאן הזהירות שיש לנקוט במתן המשקל הראייתי המתאים לשקרי נאשם."

בענייננו מדובר, כאמור, בשקר מהותי ביותר, בעניין המרכזי, אשר מצוי בלב ליבו של האירוע. ברור שאין מדובר בשקר שנעשה מתוך בלבול, או לחץ, שכן הנאשם היה בבריחה כשלושה שבועות, בהם היה לו די והותר זמן על מנת

לתכנן את גרסתו. מדובר, אפוא, בשקר מכוון ומתוכנן, שמטרתו להרחיק את הנאשם, ממקום האירוע, בזמן האירוע ובמקביל - להסביר את הדם שנמצא עליו.

21. הסנגור מפנה אל ההתקשרות הראשונה אשר בפלט השיחות, לפיה המתלונן היה זה שהתקשר ראשון אל הנאשם (כגרסת הנאשם) ולא להיפך (כפי שטען המתלונן). יש, אכן, טעם בטענה זו, שכן לפי פלט השיחות המתלונן היה הראשון שהתקשר אל הנאשם באותו בוקר. עם זאת, להתקשרות זו, כמו גם לשלוש ההתקשרויות הנוספות שלאחריה (שככל הנראה שתיים מהן, שהן בנות 3 שניות, כלל לא היו שיחות) אין כל משמעות, שהרי אין חולק שהמתלונן והנאשם סיכמו, ערב קודם, שהנאשם יבוא בבוקר לדירת המתלונן על מנת לדבר על שכר הדירה ואף אין חולק שהם דיברו ביניהם באותו בוקר, לפני האירוע וסיכמו, שוב, שהנאשם יבוא לדירת המתלונן. יש לזכור שהמתלונן, חווה אירוע טראומטי ויש לשים לב לכך, ששתי השיחות הראשונות צמודות בזמנים. הראשונה - משעה 10:51:48, מהמתלונן אל הנאשם, נמשכה 10 שניות. השנייה - מהנאשם אל המתלונן, בוצעה בשעה 10:52:05 ונמשכה גם היא 10 שניות.

22. הנאשם זוהה על ידי גילה דניאל (להלן: "גילה") אשר נהגה ברכבה באור עקיבא, קרוב לאזור האירוע וראתה, בכיכר (המסומנת בתצ"א 28/ת, בתצלום מס' 1), גבר רץ-הולך, לכיוון רחוב הגפן. על ראשו, באזור הקרקפת היה לא מעט דם. גם על פניו היה קצת דם והוא נטה קצת הצידה בהליכתו. **אותו אדם אחז משהו ביד, בתוך בד ונראה היה לה שהדבר שהוא מחזיק כבד לו**, אך איננה בטוחה בכך. חלק מהזמן הוא הלך מהר, חלק מהזמן הוא קצת רץ וכל הזמן ידו, שהחזיקה בחפץ, נטתה הצידה. הוא היה מבוהל ולחוץ ודי מיהר. היא הבינהשקרה משהו והתקשרה, בשעה 11:25 למוקד 100. בעודה משוחחת עם המוקד, היא נסעה אחריו ומסרה למוקד את המיקום המדויק. היא ציינה את רחוב הגפן פינת וויצמן, על פי שלטי הרחובות שראתה. כאשר כבר לא יכולה הייתה להמשיך לנסוע אחריו, כי היא הגיעה לצומת T ואותו אדם נכנס לגן ציבורי פתוח, היא ראתה במראה שמגיעה ניידת.

לדבריה, היא הייתה במרחק 30-40 מ' ממנו וראתה שהוא החזיק דבר מה אותו הוא ניסה להסתיר עם המעיל שלבש. מדי פעם הוא סובב את פניו אליה וכך יכולה הייתה לזהותו (עמ' 95 שו' 12-18). החפץ שהחזיק היה מלופף בוד ונראה באורך שבין 60 ל-70 ס"מ.

23. גילה תיארה את האדם שראתה והתבקשה לזהותו במסדר זיהוי תמונות (ת/42 ות/43), בו הושמו תמונות של אנשים הדומים בפניהם לנאשם וכן תמונות של הנאשם (שהיא תמונה מס' 3). העדה זיהתה את תמונה מספר 2, אם כי לא במאה אחוז.

בהודעה שנגבתה ממנה לאחר המסדר (נ/15), לאחר שהחוקרת שאלה אותה על תמונה מספר 3 אמרה העדה שמבנה הגולגולת של שניהם דומה ויכול להיות שזה מה שהטעה אותה. לאחר שהחוקרת הראתה לה תמונות נוספות של המצולמים בתמונות 2 ו-3, מזוויות נוספות, היא אמרה לחוקרת שהיא חושבת שהיא התבלבלה ושהאדם שהיא ראתה מצולם בתמונה מספר 3. תמונות מס' 2 ומס' 3 הוגשו וסומנו ת/84. מבט בתמונות מעלה, כי הנאשם וכחלון דומים עד מאד, כדמיון בין תאומים זהים.

האדם שתמונתו סומנה במספר 2, מרדכי כחלון שמו, הובא להעיד ונוכחנו לדעת כי הוא אמנם דומה, דמיון מפליא, לנאשם, עד כי קשה להבדיל ביניהם. התברר, כי הוא גר בחולון, כי אין לו כל קשר לאור עקיבא או לאזור וכי הוא כלל לא היה באור עקיבא בחודש נובמבר 2015. אין לי כל ספק שהעדה ראתה את הנאשם.

האפשרות שעוד אדם הלך באופן זה, באותו אזור, מיד לאחר האירוע כשהוא מלוכלך בדם ודומה דמיון מפתיע לנאשם היא, בעליל, אפשרות דמיונית.

24. עדותה של גילה מחזקת את דברי המתלונן לפיהם הנאשם היה זה שדקר אותו. אמנם, הנאשם עצמו אינו מכחיש שהוא התלכלך בדם, שהרי הוא טוען שהוא החליק בשלולית הדם שהייתה במבואה אליה נכנס ואף מודה שהוא הסתובב באזור בזמן הסמוך לביצוע המעשה, אך הפרטים המהותיים והמחשידיים בתיאורה של גילה את האדם שראתה, כפי שפורטו לעיל, עומדים בסתירה לפרטים שמסר הנאשם, מעידים על שקריו של הנאשם ותומכים בעדות המתלונן לפיה הנאשם הוא זה שדקרו.

תיאורה של גילה את אופן הליכת הנאשם והחפץ העטוף שהחזיק בידו, המתאים בגודלו לגודל הסכינים אותם תיאר המתלונן, בעוד שהנאשם עצמו מכחיש, בתוקף, שהוא אחז בדבר כלשהו (ת/א' עמ' 12 שו' 23-31), תומך, תמיכה של ממש בעדות המתלונן. לא למותר להוסיף, כי גרסתו של הנאשם לפיה הוא יצא מהבית עם מכנסי ג'ינס וגופיה בלבד ולאחר מכן, בחדרה, מצא מעיל, נסתרת בדו"ח הצפייה של מצלמת האבטחה בתחנת הדלק (ת/35), בו נראה הנאשם כשהוא מחזיק מעיל בידו.

25. גרסתו של הנאשם במשטרה, לפיה הוא החליק בדם ותפס בידית הדלת על מנת לעצור את הנפילה ולפיה בגדיו לא התלכלכו בדם אלא רק נעליו וידיו, איננה מסבירה הימצאות דם רב על ראשו, כפי שהעידה אלה. לדבריה, כאשר הנאשם הגיע אליה היה דם על ראשו. היא ניקתה את הדם והנאשם אמר לה שהייתה בעיה בבית של המתלונן, שהוא הולך ושהוא לא יחזור לאור עקיבא (עמ' 136 שו' 16-17). לא למותר לציין, כאן, כי בארבע ההודעות הראשונות שנגבו מהעדה במשטרה היא כלל לא הזכירה שהנאשם הגיע אליה לעבודה ושהיא ראתה דם על ראשו. היא "נזכרה" לומר זאת רק בהודעתה החמישית, כאשר נחקרה בחשד לשיבוש הליכי חקירה, לאחר שבידי המשטרה היו פלט שיחות הטלפון ואיכוני הטלפון של הנאשם. בביהמ"ש הסבירה, כי לא שאלו אותה על כך או כנראה שהיא לא הבינה (עמ' 138 שו' 14-19). אינני מקבלת "הסבר" זה. התרשמתי שהעדה הסתירה מידע מהותי זה, מאחר שחפצה לעזור לנאשם.

בניסיון להסביר את הימצאות הדם על ראשו אמר הנאשם בבית המשפט, לראשונה: "יכול להיות שהדם שהיה לי על הראש היה מהידיים, שתפסתי את הידיים בראש והיה שמה קצת כתם מהדם ואלה לקחה וניקתה לי את הכתם" (עמ' 189 שו' 4-5). אני דוחה גרסה כבושה זו, הסותרת את עדותה הניטראלית של גילה, אשר ראתה דם רב על ראשו של הנאשם וקצת דם על פניו. תיאורה של גילה אף תואם מצב בו הנאשם התלכלך בדם תוך כדי דקירת המתלונן.

הדרך שעבר הנאשם מיחידת הדיור, אליה ברח לאחר שדקר את המתלונן

26. הוגשו תצלומי אוויר של האזור ת/28. ליאור שליטר(להלן: "שליטר") חוקר נוער בתחנת חדרה, הסביר כיצד הוא שחזר דרכו של הנאשם, שהלך לאחר האירוע, מיחידת הדיור עד לרחוב דוד המלך - מקום עבודתה של אלה, כמטפלת בזוג קשישים.

העד סימן את נתיב הבריחה לפי החומר שהיה בתיק, לפי עדויות של עוברי אורח שהתקשרו למוקד 100 ודווחו על אדם שעונה על תיאור החשוד, חוצה את הכביש, כשהוא מחזיק משהו ביד עטוף במעיל, שנראה להם חשוד (ראו עדותה של גילה), דרך מצלמות תחנת הדלק שם קנה מים, ככל הנראה. שליטר העריך שהמרחק שעבר הנאשם ברגל מאור עקיבא לתחנת הדלק, הוא כארבעה קילומטרים.

27. סתירות נוספות קיימות בגרסת הנאשם לגבי הדרך בה הלך לאחר שעזב את יחידת הדיור. הנתיב שסומן על פי עדותו סותר את הנתיב שסומן על ידי שליטר, על פי הראיות שבתיק, לרבות את

דברי גילה באשר למקום בו היא ראתה אותו הולך - בכיכר לכיוון רחוב הגפן, כפי שעולה מתצלומי האוויר (ת/28). בדפים 1-4 לת/28 סימן שליטר, בצבע ירוק, את הדרך בה הלך הנאשם, על פי העדויות והראיות ואילו בדף 5 סומנה (בכתום) הדרך, כפי ששחזר אותה הנאשם.

הכיכר בה ראתה גילה את הנאשם היא הכיכר הנראית בחלק התחתון הימני של דף 1. כאמור - היא ראתה אותו הולך לכיוון רח' הגפן, כפי המסומן באותו דף, בעוד שהדרך אשר סומנה על פי השחזור שנתערך עם הנאשם, כלל אינה עוברת באזור זה, אלא עוברת מהצד האחר של הכיכר, רחוק ממנה ומתרחקת מרח' הגפן.

בתצלומים מסומן גם מקום העבודה של אלה, אשר כיום אין חולק שהנאשם הגיע אליו לאחר שהחליף נעליים ביחידת הדיור. ניתן לראות (כפי שהעיד שליטר), שהנאשם השמיט מהשחזור את ביקורו במקום עבודתה של אלה, אשר בשד' דוד המלך 526 באור עקיבא וסימן מסלול ישר לתחנת הדלק, בה רכש בקבוק מים (ת/35, ת/86, ת/12). בנוסף אציין, כי החוקרת אליתים העידה, שהנאשם לא נראה במצלמות הממוקמות בדרך בה הוא טוען שהלך.

28. אלה העידה, שהנאשם התקשר אליה ואמר לה שהוא מגיע אליה לעבודה ושהוא הגיע אליה סמוך לאחר השיחה האחרונה ביניהם, שהתקיימה (על פי פלט הטלפון של הנאשם - ת/75) בשעה 11:29 (ראו עדותה של אלה בעמ' 132-133).

עיון במפות אשר בת/28 מעלה, כי המסלול שסימן שליטר עולה בקנה אחד עם עדותה של גילה, עם שעת השיחה של גילה עם המוקד, ועם השעה בה הגיע הנאשם אל אלה על פי שעת השיחה האחרונה ביניהם, אשר מעדותה של אלה עולה שהיא שנעשתה בדרכו אליה.

29. בנוסף לכך, בהודעתו הראשונה אמר הנאשם שהטלפון שלו נשאר בבית וכאשר ברח לא היה עליו טלפון (ת/1א' עמ' 36-37) ובהמשך אמר שהוא התקשר אל אלה ולאחר מכן השאיר את הטלפון בבית, כי לא היה לו צורך בו (ת/1א' עמ' 39). דברים אלה סותרים את דבריה של אלה, לפיהם הוא הגיע למקום עבודתה סמוך מאד לאחר שהוא התקשר אליה בפעם השלישית (והאחרונה). עדות זו וכן העובדה שהמרחק בין יחידת הדיור לבין מקום עבודתה של אלה, הוא כרבע שעה הליכה (עדות אלה בעמ' 130 שו' 14 וכן ת/28), אינם מאפשרים את גרסתו של הנאשם, אך בהחלט עולים בקנה אחד עם תיאורה של גילה את הליכתו-ריצתו של הנאשם ועם שלוש שיחות הטלפון של הנאשם עם אלה, לפני שהוא הגיע אליה לעבודה.

רק בהודעתו ת/4 אישר הנאשם שהוא לקח אתו את הטלפון, אך טען שלאחר מכן הוא זרק אותו בשדה (ת/4 ש' 18-27). גם גרסה אחרונה זו איננה אמת, שכן מחקרי תקשורת מצביעים על כך שהטלפון היה עמו כשהוא התקשר מהטלפון שלו למריה, חברתה של אלה, יום לאחר האירוע.

מהימנות המתלונן

30. עדותו של המתלונן עשתה עליו רושם מהימן. למעט בהודעתו הראשונה, אליה אתייחס להלן, תיאורו את האירוע היה רציף, עקבי ואמין, החל מהודעתו השנייה במשטרה ועד לעדותו בפנינו. לא מצאתי בדבריו סתירות מהותיות היורדות לשורשו של עניין, בוודאי לא בנוגע לזיהוי את הנאשם כמי שדקר אותו. המתלונן שטח בפנינו את האירוע ופרטיו באופן אמין וניכר היה שהוא "חי" את האירוע מחדש ושדבריו דברי אמת הם, לרבות זיהוי את הנאשם כתוקפו.

31. הסנגור טוען שלא ניתן לסמוך על דברי המתלונן ועל זיהוי את הנאשם כמי שדקר אותו, מאחר שבהודעתו הראשונה למשטרה (נ/1) מסר המתלונן שם של דייר אחר, שחייב לו כסף ורק החל מהודעתו השנייה (נ/2) אמר שזה הנאשם.

בנוסף טוען הסנגור, כי המתלונן הוא אדם ידוע לשמצה בקהילתו, שתיין ואיש ריב ומדון, בעל עבר פלילי, שלא ניתן לסמוך על דבריו. הסנגור מבקש, כי נסיק מכך ומהרשעותיו הקודמות של המתלונן ומהעדויות לפיהן הוא מסוכסך עם מספר אנשים, לרבות עם אחיו (עמו יש לו סכסוך על ירושה), כי למתלונן אויבים, אשר מי מהם הוא זה שדקר את המתלונן (או שלח מישהו לדקרו) ולא הנאשם. למעשה - המתלונן טוען שהוא אינו מסוכסך עם איש, אך מנגד הוא טוען שרוצים לפגוע בו.

כמו כן מצביע הסנגור על סתירות בדברי המתלונן - הכחשתו בבית המשפט כי הוא התקשר ראשון לנאשם בבוקר האירוע וטענתו שהנאשם העיר אותו, בעוד שההתקשרות הראשונה באותו בוקר הייתה מצד המתלונן אל הנאשם; טענת המתלונן בהודעתו נ/4 (ש' 13-22) לפיה הנאשם הוציא סכין מהכיס לעומת טענתו בנ/5 לפיה הנאשם הוציא את הסכין מאחורי הגב (עמ' 3 ש' 92). כן נטען כי לא ייתכן שהנאשם הוציא מהכיס סכין ארוכה, כפי שמתאר המתלונן ולא ייתכן שהמתלונן לא הבחין שהנאשם מחזיק את ידו מאחורי גבו.

32. אין בטענות אלה כדי לערער את מהימנות גרסת המתלונן בעיניי. המתלונן הסביר, כי בהודעתו הראשונה הוא אמר שהתוקף הוא דייר בשם ארז, מאחר שבהתחלה הוא לא רצה למסור מי באמת דקר אותו בשל הכללים הנהוגים בחברה בה הוא חי, וכן בשל כך שהוא עדיין לא הבין את חומרת הפגיעה ולא הבין איזה סבל ייגרם לו כתוצאה מפציעותיו.

ראו דבריו בהודעתו השנייה, מיום 22.11.15, שם אמר שבהתחלה הוא חשב שהוא יותר לנאשם אבל כעת הוא מבין את הנזק הרב שהוא גרם לו (נ/2 עמ' 1 ש' 2-6 ועמ' 2 ש' 1-3) וכן דבריו בהודעתו מיום 30.11.15, שם אמר המתלונן שהוא לא רוצה להגיע לבית המשפט, כי הוא "לא מהסוג שמגיע לבתי משפט ואני אמרתי את זה מראש והסיבה שאני לא רוצה להגיע זה בגלל שאני לא מהסוג אנשים האלה... רק זה חסר לי שיקראו לי באור

עקיבא עד תביעה" (נ/4 עמ' 3 שו' 18-20).

ואמנם, המתלונן לא הגיע לבית המשפט, כאשר הוזמן, והיה צורך להביאו בצו הבאה. על כך אמר המתלונן: **"לא רציתי להעיד עליו. הביאו אותי לפה בצו הבאה, איימו עליי שיביאו את אחותי, הכול שאני אבוא ואעיד עליו. אני לא התכוונתי להעיד עליו, אמרתי גם אם הוא ילך לחופשי אני לא אעיד עליו"**.

המתלונן הסביר שהוא לא התכוון להעיד, כי זה לא מקובל במקום ממנו הוא בא ואמר שאם הנאשם לא היה דוקר אותו בגב הוא לא היה מתלונן עליו ולא היה בא להעיד נגדו: **"הוא דקר אותי בגב אם לא אני לא הייתי פה צריך לבוא להעיד עליו מצידי שהיה מסתובב חופשי אם הוא לא היה דוקר אותי בגב מאיפה שאני בא מהעיר שאני בא אין לי לתת תביעה אני לא עד תביעה, זה הוא זה הוא העד תביעה זה שהוא ילך לנפנף עכשיו עם הפרוטוקול בתא המעצר שידעו שהוא דקר אותי בגב ובגלל זה אני פה. אני לא עד תביעה. זה הוא העד תביעה זה הוא הזבל וזה הוא צריך לקבל גרדום הוא לא צריך לקבל לא דוקרים בן אדם גם בעולם הפשע של כל תולדות מדינת ישראל בגב. גבר בא לגבר בפנים ועוד על זה שאתה חייב לי ? אל תגיד על איזה סיבה"**. בהמשך אמר, שגם הסכנה שנשקפה לאחותו גרמה לו, בסופו של דבר, להעיד והוסיף והסביר: **"... אני לא התכוונתי להיות עד תביעה ולקלקל [צ"ל לקלקל] את השם שלי היה שווה לי לקבל את הדקירות האלה ולעבור את כל מה שאני עובר כרגע ולא להיכתב בעולם עד המוות שלי עד תביעה"**.

החשיבות שהמתלונן מייחס, לכך שהוא לא ייחשב כמי שמשתיף פעולה עם התביעה ועם בית המשפט ולכך שידעו שהוא אינו עד תביעה, כלשונו, ניכרת גם בכך שבסוף חקירתו הראשית הוא שב והדגיש, שהוא לא התכוון לבוא ולהעיד ושהוא בא רק בגלל שהנאשם דקר אותו בגב **"ושאם הוא מקבל פרוטוקולים שיהיה כתוב בפרוטוקולים שהוא זה שדקר אותי בגב ובגלל זה באתי להעיד. לא בגלל שאני עד תביעה"** (עמ' 47 שו' 25-29).

עוד עלה, כי המתלונן חושש מהנאשם ומקרובי משפחתו. בתחילת השחזור שנעשה עמו (נ/5 ו- נ/5א), סירב המתלונן שיצלמו את פניו והסביר שהוא דואג למשפחתו **"אם הוא עשה מקרה כזה חמור על לא כלום לא כלום ממש... אפילו לאויבים לא עושים דבר כזה אני מפחד שמחר הוא ישתחרר אני לא יודע מתי, אולי עוד שבוע עוד שבועיים עוד חודש עוד 10 שנים, יבוא ויפגע במשפחה שלי אז אני חושב פעמיים"** (נ/5 עמ' 1 שו' 6-9). בעדותו הוסיף המתלונן והסביר, שהוא חשב שאם ישחזר הוא לא יצטרך להעיד ולכן הסכים וסיפר את כל האמת.

33. ואמנם, עיון בהודעתו הראשונה מעלה, שהמתלונן מסר, במכוון, פרטים שאינם נכונים בנוגע לאירוע וסיפר סיפור שאיננו יכול להיות מציאותי.

בהודעה זו סיפר המתלונן, שבתאריך 2.11.15 (יום האירוע) הוא נסע לחיפה על מנת לגבות חוב מדייר בשם ארז, אשר שכר ממנו את הדירה הקטנה לפני 4 שנים ונותר חייב לו 8,000 ₪ עבור השכירות, אך הוא לא מצא את הדייר. עוד סיפר, שכאשר חזר לביתו בשעה 18:00, כשהוא שיכור, קפץ עליו מישהו, בחצר הבית ודקר אותו 11 דקירות.

אין כל מחלוקת שהמתלונן נדקר ביום 2.11.15 בבוקר ולא בערב, במבואה ולא בחצר. לא רק שסיפור זה אינו תואם את מקום האירוע ואת שעת האירוע, אלא שבהודעה סתירות פנימיות רבות. כך, למשל, תחילה אמר המתלונן שהוא אינו יודע מי דקר אותו, כי הוא היה שיכור והיה חשוך; בהמשך אמר שאולי זה היה עם עליית השחר; אמר שהוא לא ראה מי דקר אותו, אך בהמשך אמר שיכול להיות שהוא מפחד להגיד מי דקר אותו, ועוד.

גם הסיפור על נסיעה לחיפה על מנת לגבות כסף שחייב לו דייר מלפני 4 שנים, כאשר אין הוא יודע את שם משפחתו של הדייר או את כתובתו ורק שמע שהוא גר בחיפה (וכמובן אינו מוצא אותו) וכאשר הוא חוזר הביתה מתנפל עליו מישהו בחצר ודוקר אותו וזה אותו דייר, ארז הוא, על פניו, סיפור בלתי מתקבל על הדעת.

אין לי כל ספק שבהודעתו הראשונה למשטרה סיפר המתלונן סיפור בדוי בשל כך שחשב שהוא יצא מהפציעה בקלות ובשל הקודים הנהוגים בחברה בה הוא חי, כפי שהסביר וכפי שצינתי לעיל, וכי רק לאחר שהתאושש קמעה, עיכל את אשר אירע והבין את חומרת מצבו, החליט לספר את האמת, כאשר את סטייתו מהקודים הנהוגים בקבוצת ההתייחסות שלו הוא מסביר באופן הנחשב לגיטימי על פי אותם קודים, היינו - שהנאשם דקר אותו מהגב ולא בא אליו פנים מול פנים, כשהוא חוזר מדגיש, שוב ושוב, שהוא כלל אינו עד תביעה.

לא למותר להזכיר, כאן, כי כאשר המתלונן שכב בזירה, שותת דם וחשב שהוא לא ייצא מהפציעה, הוא אמר שזה דייר שלו ונקב בשמו של הנאשם (ולא של ארז).

34. לגבי הפרכות והסתירות, להן טוען הסנגור אומר, כי לא מצאתי כל חוסר סבירות בתיאורו של המתלונן את האירוע, לא מצאתי שתיאור האירוע מופרך ואף לא מצאתי בדבריו פרכות או סתירות מהותיות.

יש אף לתת את הדעת לכך, שאין מחלוקת שהאירוע שתיאר המתלונן אכן התרחש ושהמתלונן יצא ממנו בשן ועין. בנוסף, מדובר באירוע מפחיד וטראומטי מאין כמוהו ולא ניתן לצפות מאדם המותקף באופן זה, שידייק בכל פרט מפרטי האירוע.

גרסתו של המתלונן לפיה הוא נדקר בסכינים דמויות חרבות בעלות להב מעוקלת, לא נסתרה בעדויות הרופאים שטיפלו בו והטענה אף לא הוצבה בפניהם. המתלונן ציין שלהב הסכין הראשונה היה באורך של כ- 15 ס"מ וכי הסכין השנייה הייתה קצת יותר ארוכה. אין מדובר, אפוא, בסכינים ארוכות, שלא ניתן להכניס לכיס, כפי שטען הסנגור. המתלונן תיאר את ידיות הסכינים וציין שהן מעוטרות.

המתלונן לא אמר בוודאות שהנאשם נפצע (כפי שעולה מטיעוני הסנגור) אלא ציין בהודעתו למשטרה, כי **ייתכן** שהנאשם נפצע באירוע "**אולי גם הוא נפגע אולי גם הוא נפצע כי אני נלחמתי על החיים שלי**" (נ/5 שו' 144). בנסיבות אלה אין ולא כלום בכך שכאשר הנאשם נעצר לא נמצאו על גופו סימני פציעה מה גם שהוא היה בבריחה במשך כ- 3 שבועות.

35. גם הסתירות בדברי המתלונן בנוגע לגובה חוב ההלוואה שחב לו הנאשם אינן מהותיות, במיוחד נוכח כך שהנאשם אינו מכחיש קיומו של חוב הלוואה למתלונן והוא אף נוקב בסכום חוב של 8,000 ₪, שהוא גבוה מהסכומים להם טוען המתלונן.

המתלונן סיפר שאחיו גרשום סיפר לו ולשכנם בשם צחי נגר, שהוא ראה את הנאשם יוצא עם תיק בידו. אמנם, גרשום לא סיפר זאת בהודעתו במשטרה וסירב לפניית המשטרה למסור הודעה נוספת, אך הגיע להעיד כעד הגנה ואישר את הדברים.

בין אם המתלונן היה בבית כאשר אחותו חזרה מעבודתה בלילה שלפני האירוע, כפי שהעידה בבית המשפט ובין אם לאו, כפי שמסרה במשטרה, אין כל אינדיקציה לכך שמעשיו בלילה שלפני האירוע קשורים באופן כלשהו לאירוע. אצ"ן, כי ההודעה נגבתה מהאחות, במקום האירוע, לאחר שהיא קמה משנתה ונדע לה שאחיה נדקר וכי היא הסבירה שהיא הייתה עסוקה במצבו של אחיה ושאלה מה שאמרה לחוקרת איננו נכון.

מניע

36. על אף שאין צורך להוכיח מניע, הוכחה שהוא קיים, יכולה לחזק את ראיות התביעה. ראו: ע"פ 8808/14 אלי פחימה נ' מדינת ישראל (10.1.2017), שם הובהר, כי "במישור האחריות הפלילית, מניע אינו מהווה יסוד מיסודות העבירה בעבירת הרצח, ולכן גם אם לא הוכח קיומו של מניע, ניתן היה להרשיע את המערער בעבירה זו (ע"פ 8005/04 אברוטין נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 26 (29.3.2007), והאסמכתאות הנזכרות שם). אכן, נקבע בפסיקה זה מכבר, כי במישור הראייתי, 'יש וקיומו של מניע, יהווה נדבך נוסף לראיות הנסיבתיות האחרות, ויחזק את המשתמע מהן. והיפוכם של דברים. העדר מניע יכול שיכרסם ביתר הראיות הנסיבתיות, ויפחית ממשקלן המצטבר' (ע"פ 3177/91 חייאב נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 10 (26.10.1992); ע"פ 7253/14 פינקלשטיין נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 51 לחוות דעתו של השופט י' עמית (16.11.2015))."

גרסת הנאשם לפיה לא היה חוב, מופרכת על פניה. הנאשם ואלה טענו, כי הם היו חייבים דמי שכירות רק עבור חודש אחד - חודש נובמבר (ת/1 שו' 183-186, ת/2 שו' 106-113). הנאשם טען, כי את ההלוואה שהוא לקח מהמתלונן, בסך 8,000 ₪, (אותה הכחיש בהודעתו הראשונה במשטרה ואישר רק בהודעה השנייה), הוא היה צריך להחזיר רק בחודש ינואר 2015 (עמ' 169 שו' 9-15). על מה אפוא יצא קצפו של המתלונן, עד שאיים לפנותם מהדירה? על כך שביום 1.11.15 טרם שולם שכר הדירה של נובמבר?

37. למעשה, הוכח בראיות פוזיטיביות, שהיה לאלה חוב שכירות עבור החודשים מיולי 2015 ועד למועד האירוע. הוכח שהם נקלעו לקשיים כלכליים ושהמתלונן דרש תשלום כבר מספר חודשים לפני האירוע.

גב' מריה משקוב, חברתה של אלה (להלן: "מריה"), אשר הובאה כעדת הגנה כדי שתספר על אופיו הרע של המתלונן, סיפרה בחקירתה הנגדית, כי מספר חודשים לפני האירוע אלה אמרה לה שאין להם כסף וביקשה ממנה עזרה כספית. עדותה לפיה אלה סיפרה לה באמצע חודש יולי, שבחודש האחרון לא היה להם כסף לשלם שכר דירה, תואמת את גרסת המתלונן בעניין החוב.

העדה ידעה לספר כי עד חודש יולי 2015, הם שילמו שנה מראש וכי גם עבור השנה הנוספת המתלונן דרש תשלום לשנה מראש ולא היה להם לשלם אז "... התחיל בלגאן , היא ביקשה לשלם חודש חודש , הוא תחיל ללחוץ עליהם ואז זה ממש היה מצב קריטי שם". העדה שללה את גרסת ההגנה לפיה החוב היה רק על חודש נובמבר והוסיפה: "... מאותו רגע שהיה סיום חוזה היא כבר הייתה במצב כספי די קריטי, זה מה שאני זוכרת . הם סבלו כמה חודשים שהם שילמו חצי , שילמו לא שילמו, שילמו לא בזמן, זה היה קצת בלגאן אני בגלל זה לחצתי אולי אני טועה אבל זה ככה זה נזכר לי" (עמ' 153-154). מריה אף העידה, כי כחצי שנה לפני האירוע היא הלכה עם אלה אל המתלונן ודיברה איתו על חוב דמי השכירות וביקשה שייתן לאלה שהות של כמה ימים על מנת לשלם לו.

38. אלה אישרה שהיא זו ששילמה את דמי השכירות (עמ' 126 שו' 7-8) ושמוחודש יולי היא אישית לא שילמה דמי שכירות (עמ' 126 שו' 18). היא אף ציינה שהיו לה ולנאשם קשיים כלכליים (עמ' 127 שו' 2-6), אך עם זאת טענה, כי היא לא שמעה מהמתלונן טענות בעניין התשלום ולכן חשבה שהכול משולם (עמ' 127 שו' 10-11).

עדוּתה זו סותרת לחלוטין את עדותה של חברתה מריה וברי שאין בה אמת, מה גם שאלה עצמה אישרה שערב לפני האירוע היה ריב בין המתלונן לנאשם, שהמתלונן צעק ואמר שאם לא ישלמו לו הוא יזרוק אותם מהדירה (עמ' 127-128).

גם אחותו של המתלונן, הגב' גולנס מושאילוב אישרה שהם לא שילמו בזמן דמי שכירות ושהיו בעניין זה ויכוחים בין המתלונן לבין הנאשם (נ/13 שו' 5-6 ועדותה בעמ' 40 לפרו' שו' 22-7).

39. המצוקה הכספית, כמו גם אימויו של המתלונן, ערב לפני האירוע כי אם לא ישלמו את החוב הוא יזרוק אותם מהדירה, מהווים מניע לביצוע המעשה על ידי הנאשם, המתווסף לכלל הראיות המוכיחות את אשמתו ומחזק אותן. בנוסף, שקר זה ששיקרו הנאשם ואלה, בעניין החוב אשר הוכח בראיות מהימנות ועצמאיות, מצביע על רצונם להסתיר את החוב ולטשטש את המניע לביצוע העבירה ומחזק את ראיות התביעה.

התנהגות מפלילה של הנאשם לאחר האירוע ואמירות מפלילות

40. התנהגות מפלילה של נאשם, יכולה להוות חיזוק לראיות התביעה. מדובר בראייה נסיבתית, אשר איננה יכולה לעמוד בפני עצמה, אולם ככל שלנאשם אין הסבר להתנהגות מפלילה, היא מתווספת, כראיה נסיבתית, לראיותיה של התביעה ופועלת לחובתו, בהצטרפה לראיות אחרות, המובילות למסקנה המרשיעה [ראו, למשל: ע"פ 517/86 ברוקס נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(3) 441 (1989); ע"פ 571/86 אדרי נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(4) 329, 337 (1989); ע"פ 6972/09 אבוטבול נ' מדינת ישראל (27.2.2012); ע"פ 2996/09 - אחמד דבור נ' מדינת ישראל, (11.5.2011)].

על בית המשפט לבחון את ההתנהגות המפלילה, לאור כלל הראיות שהובאו בפניו ולאור הסבריו של הנאשם. ככל שניתן הסבר סביר ואמין להתנהגות המפלילה, אשר יש בו כדי ליטול את עוקצה, היא לא תיזקף לחובת הנאשם. ראו: ע"פ 663/81 - אברהם חורי נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(2), 85.

41. בריחתו של הנאשם מזירת האירוע וכן היעלמותו למשך 20 ימים, מהוות התנהגות מפלילה. ההסברים שנתן הנאשם, לבריחתו מהמקום ולהיעלמותו, אינם אמינים.

על פי גרסת הנאשם, הוא לא ידע מה אירע במקום, שהרי כאשר הוא הגיע הוא לא ראה דבר פרט לשלולית דם במבואה. בנסיבות אלה, התרחיש לפיו מישהו פגע במתלונן והמתלונן עזב את המקום, איננו דווקא התרחיש הסביר היחיד. קיימים תרחישים סבירים לא פחות, כגון שהמתלונן נפגע, התוקף ברח והמתלונן נמצא בקרבת מקום, שותת דם, ייתכן אף שהמתלונן הוא זה שפגע במישהו שבא לבקרו וקיימת אפשרות שהוא נמצא למעלה בדירה, מעלים את עקבות הפשע, או רודף אחר הקורבן ומנסה לסיים את המלאכה וכיוצא באלה אפשרויות.

במקרה כזה - הצעד המתבקש מאדם הנכנס לדירה ורואה שלולית דם הוא לקרוא בקול, שמא מישהו צריך עזרה, להזעיק את השכנים, לטלפן למשטרה, למד"א וכיוצ"ב פעולות, אשר בהן נוקט אדם שמצפונו נקי.

אכן, ייתכן שאדם בעל עבר פלילי יברח ממקום ביצוע פשע מחשש כי הימצאותו במקום תעורר חשד בדבר מעורבותו בביצוע המעשה, אך בענייננו, עברו של הנאשם בישראל אינו מכביד [עבירה של סרסרות לזנות משנת 2002 (עמ' 201 שו' 11-21)]. הוא מלפני שנים רבות וכשלעצמו, אינו מקים חשש של ממש, שמא האשמה תיפול דווקא על הנאשם.

42. בנוסף, מריה, חברתה של אלה מסרה בהודעתה מיום 29.11.15, כי כשבועיים קודם לכן (כאשר הנאשם היה בבריחה) הוא התקשר אליה וביקש ממנה שתמסור לאלה שהוא אוהב אותה וביקש סליחה "**שהוא לא היה כמו שהיא חושבת, שהוא לא הצליח לעשות מה שהיא צריכה ממנו**". גם לאחותו הגרה באשקלון התקשר הנאשם בעת היותו בבריחה ואמר לה ש"**אם הוא יסגיר את עצמו למשטרה הוא יהיה בבית סוהר**" (עמ' 205 שו' 3-5).

אמירות אלה מצביעות על תחושת אשם של הנאשם והן מחזקות את כלל הראיות המצביעות על אשמתו. בע"פ 4209/14 יצחק קרן נ' מדינת ישראל (15.11.2015), ראו באמירה כי "עשה משהו מיותר", שנאמרה על ידי הנאשם שיצא מפתח מכולת בה נרצח אדם, כשהוא מכוסה דם וכן בשאלתו, בזמן מאוחר יותר, אדם אחר אם הוא מעוניין שהוא "ילך למשטרה ויגיד שאני רצחתי", כאמירות מפלילות, המבטאות תחושת אשם של הנאשם וראשית הודיה, היכולה לשמש חיזוק לראיות אחרות.

כך גם בענייננו; אמירותיו של הנאשם מעידות על תחושת אשם. עם זאת אבהיר, כי די בראיות האחרות שהובאו כדי לקבוע את אשמתו של הנאשם מעבר לכל ספק סביר וכי התנהגותו המפלילה של הנאשם ואמירותיו המפלילות, מהוות חיזוק מעבר לנדרש.

הטענה לעלילה ואופיו של המתלונן

43. המתלונן וגם הנאשם אמרו שהיחסים ביניהם היו בסדר. המתלונן העיד שכאשר הנאשם היה מגיע לשלם את החשבון הוא היה מזמין אותו לקפה והם היו יושבים ומדברים כמה דקות. הנאשם אמר שהיחסים בינו לבין המתלונן היו "**נורמליים, כמו בין משכיר לדיר**" (ת/א' עמ' 27 ת/א' עמ' 26-27), אם כי ציין, כי המתלונן תמיד צועק, לא יודע לדבר רגוע. לצעוק זה בטבע שלו (עמ' 26).

הנאשם מסר מספר סיבות לכך שהמתלונן יעליל עליו ולא יצביע על הדוקר האמיתי; הכי קל להגיד את שמו, כי המתלונן יודע שיש לו עבר (ת/א' עמ' 31). אם יגיד עליו, איש לא יבוא אליו בטענות, אבל אם יגיד את השם של מי שבאמת דקר, יבואו אליו (ת/א' עמ' 31). כן טען שהרבה פעמים באו אנשים להכות את המתלונן. היו צועקים שיצא החוצה ומרביצים לו (ת/א' עמ' 32). בעדותו הוסיף סיבה אחרת - המתלונן רצה לנקום בו כי הוא לא רצה לסייע לו עם עבריינים אחרים (עמ' 203 שו' 4-9).

44. אשר לטענות נגד אופיו והתנהלותו של המתלונן - אכן, נשמעו בפנינו ראיות בדבר התנהלות תוקפנית של המתלונן ובדבר מעורבות כזו אחרת שלו באירועים אלימים, כדלקמן: מסמך (שתאריכו אינו ברור) מהמרכז הרפואי הלל יפה (סומן נ/11) ובו רישום על תלונת אחיו גרשום לפיה המתלונן מאיים עליו בסכין, חותך צמיגים, צועק, שובר ושוחט וודקה כל יום; עדותה של מריה, שסיפרה על התנהגותו של המתלונן במסעדה שהייתה בבעלותה ואמרה, שכאשר המתלונן שותה אי אפשר להשתלט עליו, הוא מתחיל לדבר שטויות, לריב עם אנשים, להשפיל אנשים במסעדה. לדבריה, כאשר ראתה שהוא בא, היא, הייתה מעדיפה לסגור את המסעדה ולא להמשיך הלאה. מריה סיפרה עוד, כי כחצי שנה לפני האירוע, היא הגיעה עם אלה אל המתלונן על מנת לבקש ממנו אורכה לתשלום חוב דמי השכירות. המתלונן דיבר בצורה מכוערת, תוך הנפת ידיים, אמר שהוא יזרוק את אלה מהבית עם כל חפציה ועם בנותיה ודרש ממנה ללכת (עמ' 152 שו' 12 ואילך). אציין כי, מנגד, שמענו את דבריו של מר יעקב נילי, אשר המתלונן עבד, בהשגחתו, במפעל בו שימש העד בתפקיד מנהל הייצור, אשר העיד שהמתלונן היה בסדר.

המתלונן עצמו אמר שהוא חושד שמישהו מעברו שלח את הנאשם לדקור אותו, דבר המצביע על כך שהיו לו סכסוכים ושהוא עצמו חושב שיש לו אויבים שרוצים להתנקם בו. למתלונן גם רישום פלילי (הוגש וסומן נ/6), אם כי עיקר הרשעותיו הוא מלפני שנים (משנת 1995 ועד שנת 2008) ושתי ההרשעות האחרונות הן בעבירות של אימים, העלבת עובד ציבור והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, שבוצעו בשנים 2012 ו- 2014 והן אינן רלבנטיות לענייננו.

אין בכל האמור לעיל כדי לערער את האמון שנתתי בדברי המתלונן באשר לאופן קרות האירוע ונסיבותיו ובאשר לזיהויו את הנאשם, כמי שדקר אותו ואין בעובדה שלמתלונן היו בעבר סכסוכים עם אחרים או שהוא עצמו אינו "טלית שכולה תכלת", כדי לערער את הראיות הפוזיטיביות הקיימות בתיק זה. יש לזכור כי המתלונן הוא הקורבן בפרשה זו והטענה לפיה הוא הצביע על הנאשם כמי שדקר אותו, כדי לא להצביע על הדוקר "האמיתי" אשר עלול להתנקם בו, היא טענה בעלמא. בענייננו, המתלונן אינו אומר שאולי אחרים פגעו בו, אלא הוא עומד על טענתו לפיה הנאשם פגע בו, אולי בשליחותם של אחרים. בכך אין כדי להועיל לנאשם. בנוסף, סכנת נקמה לא פחותה ואולי אף ממשית יותר, קיימת דווקא מצד אדם חף מפשע, אשר מעלילים עליו עלילה שכזו, בפרט כאשר מדובר במי שיש לו עבר פלילי (גם בברית המועצות), כטענת הנאשם על עצמו.

מחדלי חקירה

45. הסנגור טוען, כי זכויותיו של הנאשם לא הוסברו לו לפני חקירתו. עובדתית טענה זו איננה מבוססת, שכן הנאשם נשאל, בחקירתו הראשונה, אם הוא רוצה להתייעץ עם עו"ד לפני החקירה והשיב שהוא רוצה להתייעץ לאחר החקירה. גם אין נפקות לכך שהוא סירב לחתום על כך שהוסברו לו זכויותיו בנימוק שהוא אינו כותב וקורא בעברית.

לפני חקירתו השנייה הוא התייעץ עם עורך דין וממילא, גרסתו במשטרה היא גם גרסתו בבית המשפט.

46. הסנגור טוען למחדלי חקירה בכך שהמשטרה לא בדקה, כראוי, אם היה לנאשם דייר בשם ארז ולא מיצתה כיוון חקירה זה, בין היתר על ידי בדיקה ברישומי העירייה. כן טוען הסנגור, כי המשטרה לא בדקה את האפשרות שמא מי מאויביו של המתלונן ביצע את המעשה, לא חקרה כיווני חקירה אפשריים אחרים. לטענתו, מדובר במחדלי חקירה אשר יש בהם כדי להביא לזיכויו של הנאשם מחמת הספק.

כדי שכשלים בחקירה יהוו מחדלי חקירה שיש בהם כדי להשפיע על התוצאה, יש להראות כי בשל מחדלים אלו "נפגעה יכולתו של הנאשם להתמודד כראוי עם חומר הראיות אשר עמד נגדו, עד כי קיים חשש ממשי כי הגנתו קופחה, כמו גם זכותו להליך הוגן" [ראו, למשל: ע"פ 5633/12 ניימן נ' מדינת ישראל (10.7.2013), בפסקה 48, וראו גם ע"פ 3947/12 סלאח נ' מדינת ישראל (21.1.2013); ע"פ 5386/05 אלחורטי נ' מדינת ישראל (18.5.2006)].

בעצם קיומו של מחדל חקירתי, אין כדי להביא לזיכויו של הנאשם. יש לעמוד על מהותו של המחדל ועל השפעתו על יכולתו של ביהמ"ש לקבוע עובדות ברמה הנדרשת במשפט פלילי. את משקלו של המחדל יש לבחון על רקע מכלול חומר הראיות שהונח בפני בית המשפט. ראו דברים שנאמרו בע"פ 7287/13 סידאוי נ' מדינת ישראל (23.9.2014), "עצם קיומם של מחדלי חקירה אינו מהווה טעם מספיק לזיכויו של נאשם... על בית המשפט לבחון, האם המחדלים הנטענים מעוררים ספק סביר לגבי אשמתו של הנאשם... השאלה אינה האם אפשר וראוי היה לנקוט בצעדי חקירה נוספים, אלא האם יש די ראיות המוכיחות את האישום מעבר לספק סביר". כן ראו: ע"פ 7546/06 אבו סבית נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (31.10.2007); כן ראו: ע"פ 3090/11 ווספי ענתבאוי נ' מדינת ישראל (18.10.2012) והאסמכתאות הנזכרות שם, כמו גם את ההפניה לדבריו של כבוד השופט ס' ג'ובראן בע"פ 347/07 פלוני נ' מדינת ישראל (29.11.2007), שם הובהר כי "השאלה היא ביסודה שאלה של צדק. האם נעשה למערער עוול" וכן כי "נפקותו של המחדל תלויה בנסיבות המקרה הקונקרטי ובפרט בשאלה האם עסקינן במחדל כה חמור, עד כי יש חשש שמא קופחה הגנתו של המערער באופן שיתקשה להתמודד עם חומר הראיות המפליל אותו או להוכיח את גרסתו שלו[...]". על בית המשפט להכריע מה המשקל שיש לתת למחדל, לא רק כשהוא עומד לעצמו, אלא גם בראיית מכלול הראיות".

47. אמנם, כל שעשתה המשטרה על מנת לברר אם היה למתלונן דייר בשם ארז, היה לשוחח טלפונית עם אחותו של המתלונן, אשר אמרה שהיא איננה זוכרת אם היה להם דייר בשם זה. עם זאת, בנסיבות העניין, כאשר התברר כי המתלונן אמר את שמו של הנאשם, מיד לאחר האירוע, שעה שהמתלונן חזר בו מהודעתו הראשונה (שממילא לא התיישבה עם העובדות) והסביר מדוע ונכח שאר הראיות שנאספו, כמפורט לעיל, לא היה עוד טעם בבדיקות נוספות, בעניין זה. עוד יש לומר, כי דבר לא מנע מהסנגור לפנות לעירייה (גם אם היה עליו לבקש צו לשם כך), על מנת שתמציא לו מידע זה.

בנסיבות אלה, אין לראות בכיווני החקירה שנערכה ובהיקפה משום מחדל חקירה המבסס חשש לפגיעה בזכויותיו של הנאשם, גם אם בנוגע להיבטים מסוימים ניתן היה להרחיב את החקירה וכבר נאמר כי: "הטענה כי על המשטרה לבדוק כיווני חקירה שונים כדי להביא לגילוי האמת היא ציונו של המובן מאליו, ודבר זה צריך להיות טבוע בצופן הגנטי של המשטרה; ואולם, על המשטרה מוטלת החובה לבחון את האפשרויות הסבירות והמתקבלות על הדעת.

השקעת משאבים רבים ויקרים לבדיקתן של גרסאות חלופיות שנהגו במוחם של חוקרים רק כדי לצאת ידי חובה, כאשר אין לגרסאות אלה כל אחיזה במציאות ואף אחד מן העדים לא ציין, אף לא ברמז, אינה מצויה בגדר חובותיה המקצועיות של המשטרה. אשר על כן, בענייננו אינני רואה כי שגתה המשטרה באשר ביקשה לבסס באמצעות עדויות וראיות את התמונה הלכאורית שהוצגה בפניה, ולהביא ללכידתו למעצרו של המערער" ע"פ 4226/11 נביל אבו חדיר נ' מדינת ישראל (15.2.2016). ראו עוד והשוו: עפ 4523/14 יעד חלילי נ' מדינת ישראל (20.1.2016).

48. הסנגור טוען, כי לא הוכח שהמתלונן נדקר באמצעות שתי סכינים, לא הוכח מספר הדקירות ולא הוכח כי כל פצעיו הם פצעי דקירה, להבדיל מחתכים ואף לא הוכח שהוא נדקר בצווארו.

לעניין מספר הסכינים אומר, כי די באמון שנתתי בעדותו של המתלונן, כדי שאקבע כי הוא נדקר, בנסיבות שתוארו על ידו, באמצעות שתי סכינים, אותן תיאר המתלונן כבר בהודעתו השנייה. הסכינים לא נתפסו על אף שנעשו סריקות במטרה לאתרן (ראו, למשל, עדותה של החוקרות אליתים עמ' 69, שו' 4-21). אלה העידה שאין להם בבית סכינים עם עיטורים, אך עדותה, שהייתה רצופה בסתירות, איננה אמינה עליי. אין גם כל משמעות לכך שמריה לא ראתה סכינים אצל הנאשם ואין בכל אלה כדי להטיל ספק בעדותו של המתלונן לפיה הנאשם דקר אותו באמצעות שתי סכינים מעוטרות.

אני קובעת, אפוא, כי הנאשם הוא זה שדקר את המתלונן, באמצעות שתי סכינים, באופן שתואר על ידי המתלונן.

הפציעות בגוף המתלונן

49. על פציעותיו הקשות של המתלונן ניתן ללמוד מעדויות העדים שנגשו אליו כאשר התמוטט ליד שער בית מס' 83 - יעקב נילי זודו אילוז, אשר ציינו את מצבו הקשה של המתלונן והתמקדו בדקירות בבטנו ובמאמצייהם לחסום את הדם שניגר ממנו.

במסמכים הרפואיים השונים צוין, שוב ושוב, שעל גופו של המתלונן נמצא מספר רב של דקירות. אמנם, נכונה טענת הסנגור לפיה במסמכים שונים נרשם מספר שונה של דקירות, אולם ניתנו לכך הסברים סבירים ואמינים וממילא, למספר המדויק של הדקירות אין כל משמעות.

50. אני דוחה את ניסיונו של הסנגור להטיל ספק באופן בו נרשמו הדברים במסמכים הרפואיים ובנכונות הרישומים. מסמכים אלה מהווים רשומה מוסדית, כהגדרתה בסעיף 35 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 (להלן: "פקודת הראיות"), כ: "מסמך, לרבות פלט, אשר נערך על ידי מוסד במהלך פעילותו הרגילה של המוסד" וחל עליהם האמור בסעיף 36 לפקודה, על פיו:

"(א) רשומה מוסדית תהא ראייה קבילה להוכחת אמיתות תוכנה בכל הליך משפטי, אם

נתקיימו כל אלה -

- (1) המוסד נוהג, במהלך ניהולו הרגיל, לערוך רישום של האירוע נושא הרשומה בסמוך להתרחשותו;
- (2) דרך איסוף הנתונים נושא הרשומה ודרך עריכת הרשומה יש בהן כדי להעיד על אמיתות תוכנה של הרשומה;

.

- (ד) התקבלה ראיה מכוח סעיף זה, יהיה הצד שכנגד זכאי לחקור חקירה נגדית עדים שזומנו על ידו לעדות, לשם הזמת הראיה, אם עדים אלה קשורים עם בעל הדין שמטעמו הוגשה הראיה."

לעניין היות רישומים הנערכים בבית חולים כחלק מהטיפול הרפואי, בבחינת "רשומה מוסדית", ראו דברים שנאמרו בע"פ 7704/13 יעקב מרגולין נ' מדינת ישראל (8.12.2015): "עסקין ב'מוסד' כהגדרתו בסעיף 35 לפקודת הראיות, המספק שירות לציבור. אף עולה כי רפורט מהווה 'רשומה מוסדית' - 'מסמך... אשר נערך על ידי מוסד במהלך פעילותו הרגילה של המוסד'. בנוסף, מהחומר עולה כי שני התנאים לקבילות רשומה מוסדית מעין זו התמלאו. הוצג בסיס לכך שבית החולים נוהג לערוך, במהלך ניהולו הרגיל, רישום כזה בסמוך להתרחשותו. הצוות הרפואי התבסס על הרפורטים כדבר שבשגרה לצורכי טיפול והערכה. הדבר מעיד על אמיתות תוכנם (ראו סעיפים 36(א)(1), 36(א)(2) לפקודת הראיות). כאמור לעיל, לא נמנעה מן הסנגורים האפשרות להזמין לעדות את העדים הדרושים להם, ולא נוצר מצג כאילו לא יעשה שימוש ברפורטים בלא החלטה מקדימה (ראו והשוו לע"פ 4229/14 סופיאן סעאידיה נ' מדינת ישראל, [פורסם בבנו] פסקאות 3-4 (6.7.2015))."

כן ראו ע"פ 10049/08 ראתב אבו עצא נ' מדינת ישראל (23.8.2012) שם נאמר לגבי רשומה מוסדית מסוג אחר: "תכליתו של סעיף 36 לפקודת הראיות היא להכשיר את קבילות הרשומה גם בלי עדות של מי שערך אותה ואילו הטוען לטעויות אפשריות יתכבד ויזמין עדים להזמת הראיה בהתאם לסעיף 36(ד) לפקודת הראיות".

51. מכל מקום, עורכי המסמכים העידו לפנינו והסבירו את האופן בו הם נרשמו ואת משמעות הרישומים.

בדו"ח מד"א (ת/82) נרשם "בבדיקה דקירות מרובות כ- 9 במספר, בחלקי הגוף - ראש. צוואר, גפיים עליונות, גב, בטן וקשת בית החזה התחתון השמאלי" (ההדגשה אינה במקור). בהמשך, תחת הכותרת "טראומה" נרשם: "גולגולת: כאב, פצע, חבלה חודרת, דימום קל; שכמה ימנית: כאב, פצע, חבלה חודרת; אמה אחורית שמאלית: כאב, חבלה חודרת, חתך, דימום קל; בטן שמאל תחתונה: כאב, פצע, חבלה חודרת, חתך, דימום קל; אמה אחורית ימנית: כאב, חבלה חודרת, חתך, דימום קל".

בדו"ח הניתוח (ת/83ב') נרשם: "חולה שהתקבל לחדר הלם עקב דקירות מרובות בחזה ובגב ובבטן עליונה ובראש ובעורף, פצע בבטן עליונה חודר פצסיה עם בליטה של אומנטום דרכו [...] במעבר חזה בטן מצד ימין בקו מידקלביקולארי מתחת לקשת הצלעות כס"מ, בנוסף שני חתכים בבטן שמאלית [צ"ל שמאלית]

עליונה כמעט באותו גובה [...] דקירות שטחיות בגב משמאל [...] מליסירציה של הכבד ... עם דימום עורקי פעיל. קרע של הסרעפת הימנית עם דימום פעיל עורקי [...] כמות גדולה של דם כמעט 1.5 ליטר בכל מדורי הבטן... [...] תפירת הפצע בקרקפת [...] החתכים באמה הימנית רק נחבשו ולא נתפרו, פצע בזרוע ימין נתפר ... פצעים בגב לא נתפרו בחדר ניתוח". ביום 10.11.15 עבר ניתוח חוזר עקב זיהום (ת/83ג').

במסמך קבלת המתלונן ל"הלל יפה" (ת/83) נרשם: "בקבלתו... נספרו ס"כ 11 דקירות...". בניתוח נמצאו ונתפרו "פצע מדמם בכבד וקרע בסרעפת". כן נכתב: "חלק מהפצעים נתפרו ללא תחבושות" "פצעים רבים בידיים עם תפרים". בדו"ח סיעודי (ת/88) נרשם: "הגיע עם דקירות בפלג גפו העליון 3 בגב ובראש - בערך כ-11 דקירות אזור ידיים ראש, גב".

52. טענת הסנגור לפיה על אף שהמתלונן טען שהוא נדקר בגב והצביע על העורף, לא נמצא באזור זה "סימן דקירה מובהק", נשללת באשר רשום בדו"ח מד"א ובדו"ח הניתוח (ת/83ב') נרשם: "חולה שהתקבל לחדר הלם עקב דקירות מרובות בחזה ובגב ובבטן עליונה ובראש ובעורף...". רישום זה מצביע על כך שנמצאה לפחות דקירה אחת בעורף ומאשר את דברי המתלונן. חומרת הפצע בעורף איננה רלבנטית.

53. גם בנוגע למספר הפציעות, נחקרו הרופאים ואנשי הצוות הרפואי שטיפלו במתלונן ב"הלל יפה". מעדויותיהם עלה, שהמתלונן הגיע לבית החולים כשעל גופו פציעות רבות שנגרמו ככל הנראה מחפץ חד, כגון סכין (או סכינים) וכי הוא היה בסכנת חיים.

אייל דרורי - פרמדיק במגן דוד אדום אשר חתום על ת/82, שם נכתב 9 דקירות, אמר שהוא לא ספר את הדקירות, אלא ציין, בערך את מספרן; בטי לוי, העובדת בהמטולוגיה וביום האירוע הייתה במיין כללי העידה שהיא רשמה כ- 11 דקירות לפי מה שראתה. לדבריה הוא הגיע שותת דם, כך שהיה קשה לספור את הדקירות, אך היה מדובר בדקירות מרובות, יותר ממה שהם רגילים לראות; בטי וכן פרופ' קאסטל הסבירו, שכאשר מגיע פצוע כזה לבית החולים אין מתעסקים כמעט בניירת ואין מציינים את כל הפציעות. רצים לחדר ניתוח.

ניתן, אפוא, לסכם, כי המתלונן נדקר פעמים רבות וכי נמצאו על גופו מעל 10 פציעות שנגרמו מסכין/סכינים, בדרגות חדירה שונות ובדרגות חומרה שונות. לפציעות העיקריות אשוב בפרק בו ינותחו יסודות העבירה של ניסיון לרצח.

העבירות בהן הואשם הנאשם

עבירת הניסיון לרצח

54. הנאשם הואשם בעבירה של ניסיון לרצח, כהגדרתה בסעיף 305(1) לחוק העונשין: "העושה אחת מאלה, דינו - מאסר עשרים שנים: מנסה שלא כדין לגרום למותו של אדם".

מאחר שעסקינן בניסיון לעבירת רצח, יש צורך בהוכחת כל רכיבי עבירת הרצח, אשר בסעיף 301(א) לחוק, הכוללים יסוד עובדתי, הוא יסוד ההכנה הבא לידי ביטוי בסיפא של סעיף 301(א) לחוק, ויסוד נפשי של "כוונה תחילה", כאמור ברישא של הסעיף, הכולל רצון במותו של הקורבן - החלטה להמיתו והיעדר קינטור, בזו הלשון:

"301 (א) לעניין סעיף 300, יראו ממית אדם כמי שהמית בכוונה תחילה אם החליט להמיתו, והמיתו בדם קר, בלי שקדמה התגרות בתכוף למעשה, בנסיבות שבהן יכול לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיו, ולאחר שהכין עצמו להמית אותו או שהכין מכשיר שבו המית אותו.

(ג) כדי להוכיח כוונה תחילה אין צורך להראות שהנאשם היה שרוי בהלך נפש מסוים במשך זמן פלוני או תוך תקופה פלונית שלפני ביצוע העבירה או שהמכשיר שבו בוצעה הוכן בזמן פלוני שלפני המעשה."

היסוד העובדתי

55. בענייננו אין מדובר באישום בביצוע העבירה המושלמת - עבירת הרצח, אלא בניסיון, המוגדר בחלק הכללי של חוק העונשין, בסעיף 25, הקובע: **"אדם מנסה לעבור עבירה אם, במטרה לבצעה, עשה מעשה שאין בו הכנה בלבד והעבירה לא הושלמה"**.

על מנת שיתקיים היסוד העובדתי הנדרש לעבירת הניסיון יש, אפוא, להוכיח כי נעשה מעשה, אשר "יצא מגדר פעולת הכנה, והוא מהווה חוליה בשרשרת מעשים שנועדו להביא, בסופו של דבר, לביצועה של העבירה המושלמת". יסוד עובדתי זה חל, כמובן, גם כאשר עסקין בעבירה של רצח בכוונה תחילה [ראו: ע"פ 1474/14 פלוני נ' מדינת ישראל (15.12.2015) והפסיקה הנזכרת שם (להלן: "עניין פלוני").

אומר בקצרה, ואין צורך להרחיב בכך את הדיבור, כי אין כל ספק, שהפעולות של נטילת שתי הסכינים, הגעת הנאשם אל דירת המתלונן ודקירת המתלונן באמצעותן, כפי שפורט לעיל, יצאו מגדר הכנה ג דא והגיעו לכלל מעשים, המגבשים את היסוד העובדתי הנדרש, לעבירת הניסיון.

היסוד הנפשי

56. עבירת הרצח כוללת בחובה את יסוד ההכנה [סעיף 301(א) סיפא לחוק העונשין] שהוא יסוד פסי טהור, ואת יסוד "ההחלטה להמית", שהוא יסוד נפשי.

יסוד ההכנה מכוון להכנות הפיזיות שעשה הנאשם לשם מימוש ההחלטה להמית ובכלל זה - הכנת האמצעים הפיזיים והמכשירים אשר שימשו אותו בביצוע מעשה ההמתה (ככל שהוא בוצע באמצעות מכשיר). אין צורך שיחלוף פרק זמן כלשהו בין ההכנה לבין ביצוע מעשה ההמתה ואף ייתכן שההכנה וההחלטה להמית תהיינה שלובות זו בזו ותתגבשנה סמוך לעת ביצוע המעשה או אף בעת ביצוע המעשה עצמו [ראו: סעיף 301(ג) סיפא לחוק העונשין]. "קיומו של יסוד זה (כמו גם היעדר הקנטור) מבחין בין החלטה שהתקבלה באורח ספונטני לבין החלטה להמית, אשר נתקבלה לאחר מחשבה והכנה" (ע"פ 8107/10 ולד עזר נ' מדינת ישראל (9.9.2013); ע"פ 2507/11 אורן אוסקר נ' מדינת ישראל (30.9.2013); ע"פ 266/88 בצלאל נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(4) 103 (1989); ע"פ 1788/92 פנחס רחמיאן נ' מדינת ישראל (4.7.1994); ע"פ 655/78 שמידמן נ' היועץ המשפטי לממשלה, פד"י לד(1) 63, 72

(13/03/79).

57. בענייננו, יסוד ההכנה ברור ואין צורך להכביר בו מילים - הנאשם הגיע אל דירת המתלונן כאשר על גופו שתי סכינים באמצעותן הוא ביצע את המעשה ודקר את המתלונן, שוב ושוב.

ההשערה שמעלה הסנגור בסיכומיו לפיה ייתכן שהמתלונן נדקר בסכין שנלקחה מביתו ולא בסכינים שהובאו על ידי הנאשם, היא השערה בעלמא, אשר אף אינה עולה בקנה אחד עם כך שהמתלונן נדקר במבואה בעוד שדירתו (בה, יש לשער, נמצאים סכיני מטבח) נמצאת בקומה העליונה. גם מאחר שאחותו של המתלונן ישנה, אותה עת, בקומה העליונה, אין היתכנות כלשהי להשערה לפיה הדוקר נטל משם סכין ולאחר מכן ירד עמו המתלונן למבואה על מנת לאפשר לו לדקור אותו שם.

58. כתב האישום מייחס לנאשם **ניסיון** לעבור עבירת רצח, אך היסוד הנפשי הנדרש לשם הרשעה בעבירת הניסיון, הוא אותו יסוד נפשי הנדרש בעבירה המושלמת - עבירת רצח, היינו - "**כוונה תחילה**", כאמור בסעיף 300(א)(2) לחוק העונשין אשר זו לשונו:

"300 (א) העושה אחת מאלה יאשם ברצח ודינו - מאסר עולם ועונש זה בלבד:

(2) גורם בכוונה תחילה למותו של אדם."

59. ה"**כוונה תחילה**", או "**ההחלטה להמית**" הוא יסוד נפשי פנימי שמשמעו חיזויה מראש של אפשרות התרחשותה של התוצאה הקטלנית, ובעיקר - חפץ באותה תוצאה (ע"פ 8704/09 באשה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (11.11.2012), פסקה 7; ע"פ 8828/08 ניאזוב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (03.02.2011), פסקה 21; ע"פ 8564/07 גונצ'ר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (25.05.2011), פסקה 24). יודגש, כי ההחלטה להמית אינה נדרשת להתגבש זמן רב לפני המעשה, ויכולה היא גם להתגבש במהלכו של האירוע עצמו (י' רבין - י' ואקי, דיני עונשין (מה' 2- כרך א'), עמ' 386-387). ראו: ע"פ 2507/11 אורן אוסקר נ' מדינת ישראל (30.9.2013) (להלן: "עניין אוסקר").

ליסוד זה שני נדבכים; צפיות התוצאה הקטלנית ורצון בהתממשותה. ראשית יש להוכיח שהנאשם צפה בפועל את האפשרות שמעשיו יביאו לתוצאה הקטלנית ובנוסף יש להוכיח, כי הוא חפץ בתוצאה זו: "לצורך הוכחת קיומו של יסוד ההחלטה להמית אצל נאשם, יש להראות כי התקיימה אצל הנאשם כוונה לגרום להמתת הקורבן, בשני מישורים נפרדים. המישור הראשון, הוא המישור הרציונאלי, ובגדרו נדרש להראות כי הנאשם צפה את האפשרות להתרחשותה של התוצאה הקטלנית. המישור השני, עוסק ביחסו האמוציונאלי של הנאשם לתוצאה, ובמסגרתו יש לבחון את חפצו של אותו נאשם בהתקיימותה של התוצאה הקטלנית" - ע"פ 437/13 אברהם אלחיאני נ' מדינת ישראל (24.8.2015) והפסיקה הנזכרת שם (להלן: "עניין אלחיאני").

60. בשל הקושי לבחון את צפונות ליבו של אדם ולדעת מה מתרחש בנבכי נפשו, הוכרה בפסיקה "חזקת הכוונה"

לפיה אדם מתכוון לתוצאות הטבעיות הנובעות ממעשיו "כאשר עסקין בעבירת הרצח, גלומה בחזקת הכוונה ההנחה, לפיה מי שגרם למותו של אדם על-ידי מעשה, אשר על-פי טיבו מכוון לגרום לתוצאה קטלנית, גם נשא בליבו את הכוונה לגרום לתוצאה טבעית זו" (עניין אלחיאני, שם פסקה 36). חזקה זו מבוססת על ניסיון החיים ממנו נובעת הנחה, לפיה מי שעשה מעשה אשר על פי טיבו עלול להביא לתוצאה קטלנית, התכוון, בתוככי נפשו, שתוצאה זו אכן תיגרם.

כדי לעמוד על כוונת המבצע גובשו בפסיקה מבחני-עזר (שאינם רשימה סגורה), המבוססים על רכיבים של ביצוע המעשה, שהוכחו ומעידים על הכוונה שנלוותה למעשה, כגון: הכלי אשר שימש את הנאשם בביצוע המעשה; מספר הפגיעות והחבלות בגוף הקורבן; עוצמת הפגיעות; מיקומן וכיוצ"ב [ע"פ 418/77 ברדריאן נ' מדינת ישראל, לב(3) 10, 3 (11.07.1978); ע"פ 290/87 סבאח נ' מדינת ישראל, פ"ד מ"ב (3) 358, 368-366 (07.09.1988)]. חזקה זו איננה חלוטה. היא ניתנת לסתירה ולשם הפרכתה די לו לנאשם, שיעורר ספק סביר בראיות המקימות אותה, או במשמעותן [ע"פ 10110/03 גמליאל נ' מדינת ישראל (11.12.2006); ע"פ 413/10 פלוני נ' מדינת ישראל (23.03.2011); ע"פ 9604/04 כריכלי נ' מדינת ישראל (4.9.2007)].

61. כאמור, אין חשיבות לשאלה מתי התגבשה אצל הנאשם כוונה להמית, אך בענייננו מצביעות הראיות על כך שהנאשם הגיע אל דירת המתלונן כאשר הכוונה להמית כבר מקננת בלבו; הוא הגיע אל דירת המתלונן לאחר שקבע עמו פגישה, כאשר בכיסו שתי סכינים ומיד לאחר שהמתלונן פתח לו את הדלת והסתובב על מנת לסגרה, הוא התנפל על המתלונן ודקר אותו. מיידיות זו של דקירת הנאשם את המתלונן, מעידה, גם היא, על מטרת בואו.

הנאשם המשיך לדקור את המתלונן גם כאשר זה תפס בסכין אחת ולשם כך הוציא מכיס מכנסיו סכין נוספת והמשיך לדקור את המתלונן, כאשר הוא אינו שועה לתחנוניו כי יחדל ממעשיו ולהבטחתו כי לא יתלונן נגדו. לא למותר לציין, כי הפצעים על אמות ידיו של המתלונן הולמים את גרסת המתלונן לפיה הוא ניסה להגן על עצמו באמצעות ידיו, בעוד הנאשם ממשיך ודוקר אותו. נסיבות אלה מעידות על נחישותו של הנאשם לדקור את המתלונן, שוב ושוב, עד שיביא למותו.

בנוסף, לא רצונו של הנאשם הביא להפסקת התקיפה האלימה והקשה ולסיום הדקירות, אלא העובדה שהמתלונן דחף אותו והוא החליק ונפל על אופניים שהיו שעונים על הקיר, דבר שאיפשר למתלונן לברוח מהמקום. כל אלה, יחדיו, מעידים על כוונת הקטילה שקיננה בנפשו של הנאשם - על ציפייתו שמעשיו יביאו על המתלונן את מותו ועל רצונו בתוצאה זו. לא נותר ספק בלבי, שלולא פעולות ההגנה שנקט המתלונן, לרבות בריחתו מהמקום, היה הנאשם מצליח לדקור אותו דקירות נוספות, חמורות ומשמעותיות ולא היה מפסיק את מעשיו עד שהיה מביא למותו של המתלונן.

62. גם ריבוי הדקירות, מיקומן ועוצמתן מעידים על כוונה להמית ובגופו של המתלונן נמצאו חבלות סכין מרובות, דקירות וחתכים, שחלקם הצריכו תפירה. [ראו, למשל: ע"פ 4523/14 יעד חלילי נ' מדינת ישראל (20.1.2016); ע"פ 153/85 יצחק כהן נ' מדינת ישראל, פ"ד מא(4) 51 (13.10.1987)]. הסנגור טוען, כי הפצע בצוואר לא היה משמעותי ואמנם, על פי עדותו של ד"ר חסדיה, אשר ניתח את המתלונן ביחד עם פרופ' קאסטל, הפצע בעורף/צוואר (שלפי עדותו של המתלונן נראה שהוא תוצאה של הדקירה הראשונה), כנראה לא היה משמעותי, שכן הוא לא נתפר. עם זאת,

אין בכך כדי לזרוע ספק כלשהו בכוונת הקטילה של הנאשם, שהרי המתלונן העיד שהנאשם דקר אותו כאשר הוא הסתובב לסגור את הדלת ובהחלט יכול להיות שתנועתו של המתלונן מנעה דקירה עמוקה יותר וממילא, בהמשך לדקירה זו באו דקירות רבות, נוספות ומשמעותיות.

כן הוכח, כי על אף שבשל דחיפתו אל הקיר והימלטות המתלונן, נמנעה מהנאשם אפשרות להשלים את מלאכתו, הוא היה קרוב מאד להצליח בכך. רוב החבלות מצויות בחלק העליון של הגוף, מאזור הבטן ומעלה. על פי עדויות הרופאים שניתחו את המתלונן, פרופ' קאסטל וד"ר רביע חסדיה, שלוש מהדקירות הן דקירות עמוקות, מסכנות חיים.

פרופ' קאסטל, העיד, כי היו שלוש פציעות עמוקות - הדקירה מעל קשת הצלעות, שחדרה לחלל החזה ופגעה בסרעפת ושתי דקירות שחדרו לחלל הבטן וגרמו קרעים בבטן ובכבד. העד הוסיף, כי המתלונן אינו אדם רזה וכי הדקירות חדרו לעומק של כמה סנטימטרים (עמ' 168 שו' 12-23). גם ד"ר חסדיה ציין שהפצעים בבטן היו מאד עמוקים, עברו את כל השכבות של דופן הבטן ופגעו בכבד פגיעה חמורה מאוד וכן בסרעפת. עומקן של שלוש הדקירות הנ"ל, מעיד גם על עוצמתן. דקירה נוספת גרמה לפצע עמוק בקרקפת, שהצריך שתי שכבות של תפירה ולא שכבה אחת. ודוקו: "פגיעה באיזור חיוני בגופו של הקורבן עשויה להוות אינדיקציה לקיומה של החלטה להמית, אף כאשר מדובר בפגיעה אחת בלבד" - ע"פ 228/01 כלב נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(5) 365, 377 (02.07.2003).

63. זאת ועוד - לדברי פרופ' קאסטל, המתלונן "**הגיע לבית החולים כשהוא בסכנת חיים**" עקב איבוד דם מאד משמעותי. לדבריו, המתלונן איבד דם רב "**הוא היה בהלם ברור שהוא סובל מפציעות מרובות ובסכנת חיים. היו לו 11 פצעי דקירה, מתוכם שלושה היו בחזה ובבטן ומספר רב של דקירות אחרות בגפיים העליונות והתחתונות ובצוואר. הן היו יחסית שטחיות אבל גם דיממו ותרמו לאיבוד דם נוסף**". (עמ' 167 שו' 3-19).

העובדה שהמתלונן היה בסכנת חיים, על אף שהוא הצליח להימלט מהמקום ועל אף שעוברי אורח נחלצו לעזרתו מיד לאחר מכן והזעיקו מיד אמבולנס, מעידה, אף היא על חומרת הפגיעות שפגע הנאשם במתלונן, ומעידה, גם היא, על כוונת הקטילה.

64. הנאשם לא מסר כל גרסה לאירוע, שכן לטענתו הוא כלל לא נכח בו. הוא לא סתר את חזקת הכוונה, לא הניח כל ספק בקיומה ולא ערער את המסקנה העולה מכל האמור לעיל, בדבר כוונתו להביא למותו של המתלונן.

העדר קנטור

65. היסוד האחרון שעל המאשימה להוכיח, הוא העדר קנטור. מדובר ביסוד המורכב משני מבחנים: "מבחן סובייקטיבי, המשיב לשאלה האם התנהגותו המתגרה של הקרבן השפיעה על הנאשם במידה כזו שגרמה לו לאבדן שליטה עצמית, ומבחן אובייקטיבי, המשיב לשאלה האם ניתן לצפות שאדם מן היישוב, אילו היה בנעליו של הנאשם הקונקרטי, היה פועל כמותו." (עניין אוסקר הנ"ל).

מאחר שהנאשם טוען שהוא כלל לא היה במקום, ברי שגם טענת קנטור אין הוא יכול להעלות. עם זאת,

במסגרת החובה לבחון גרסאות הגנה חלופיות אומר, שוב, כי גרסתו של המתלונן באשר לנסיבות האירוע ובכלל זה - גרסתו לגבי חילופי הדברים הניטראליים בינו לבין הנאשם, בטרם הנאשם החל לדקרו אמינה עליו.

למעלה מן הצריך אומר כי דרישת המתלונן מאלה ומהנאשם כי ישלמו את החוב ואיומיו לפיהם הוא יפנה אותם אינם יכולים להיחשב קנטור וממילא הם נאמרו ערב קודם, דבר השולל את היסוד הנדרש, של תגובה מיידית בלתי נשלטת. בנסיבות אלה אין קנטור, לא אובייקטיבי ולא סובייקטיבי. גם אם אקבל את גרסת אלה והנאשם לפיה כאשר המתלונן דיבר עם הנאשם, ערב האירוע ודרש ממנו לשלם את החוב הוא היה שיכור, אין ולו ראשית ראייה לכך שהמתלונן היה שיכור בעת האירוע, שהרי עד לבוקר שלמחרת היה לו די והותר זמן להתפכח.

66. הלכה היא, כי על ביהמ"ש לבחון, האם על פי חומר הראיות שהובא בפניו, קיימות אפשרויות אחרות לפיהן הנאשם לא ביצע את העבירה המיוחסת לו, אף אם הנאשם לא העלה אפשרות זו. בע"פ 8739/12 מחאמיד מוחמד נ' מדינת ישראל (9.6.2015) נקבע כי: "... כאשר נאשם נוקט קו הגנה שנדחה, ייתכנו מקרים ונסיבות בהם יהיה על בית המשפט לבחון אפשרויות סבירות אחרות, המתיישבות עם חפותו של הנאשם, אף אם לא נטענו על-ידו ואינן מתיישבות עם קו ההגנה שבחר (ע"פ 7477/08 איתן גץ נ' מדינת ישראל (14.11.2011); ע"פ 6952/07 רפאילוב נ' מדינת ישראל (28.6.2010)). יחד עם זאת, גם אפשרויות אלה צריכות להתיישב עם חומר הראיות בתיק, ו'אין די בהעלאתה של אפשרות חלופית, שאינה מעוגנת במציאות' (ע"פ 9613/04 בן סימון נ' מדינת ישראל, פסקה ט' (4.9.2006); וראו גם ע"פ 5041/04 אמונה נ' מדינת ישראל (11.10.2005) וע"פ 3372/11 משה קצב נ' מדינת ישראל (22.11.2011))."

בעניין רפאילוב - ע"פ 6952/07 רפאילוב נ' מדינת ישראל, (28.6.2010), הבהירה הנשיאה נאור, כי אין די בהעלאת גרסה אפשרית גרידא, שהסתברותה אינה גבוהה: "גם לאותן גישות המוכנות לפתוח פתח רחב בפני נאשם ששיקר להעלות קווי הגנה חלופיים, אותם קווי הגנה צריכים להיות מעוגנים בראיות וסבירים" (סעיפים 20-21 לחוות דעתה). ראו גם: ע"פ 5793/02 דוד נ' מדינת ישראל, (27.10.2003); ע"פ 5041/04 אמונה נ' מדינת ישראל (11.10.2005); ע"פ 307/11 ליאור שרון נ' מדינת ישראל (3.8.2011).

הנאשם שלפנינו, לא הציג גרסה חלופית לגרסתו לפיה הוא כלל לא היה במקום בעת האירוע ולא ראה את המתלונן, והראיתי לעיל, כי גם לחלופות שמציין הסנגור בסיכומיו, במסגרת הניתוח המשפטי, אין כל אחיזה בחומר הראיות וכי הן אינן סבירות, בעליל. אין כל מקום להניח הנחות ולשער השערות בדבר התגרות, כביכול, מצד המתלונן, שקדמה למעשה התקיפה, שעה שאין לכך כל אחיזה בחומר הראיות.

67. אני קובעת, אפוא, כי הנאשם דקר את המתלונן בסכינים, לאחר הכנה, בהעדר קנטור, בידעו שהדקירות עלולות להביא למות המתלונן ובכוונת קטילה - מתוך רצון לגרום לתוצאה זו. בכך ניסה הנאשם לגרום, בכוונה תחילה, למותו של המתלונן.

עבירת החזקת הסכין

68. משהוכחה התקיפה בדקירות, באמצעות שתי סכינים שהביא הנאשם מיחידת הדיור לזירת האירוע - דירת המתלונן, הוכחו גם יסודותיה, העובדתיים והנפשיים של עבירת החזקת הסכין, היינו - הוכחה החזקת סכין מחוץ לתחום ביתו או חצריו, למטרה בלתי כשרה ובכך התמלאו יסודות סעיף **186(א)** לחוק העונשין.

סיכום

69. נתתי אמון מלא בגרסת המתלונן לקרות האירוע, לרקע שהביא לביצוע המעשה, לזהות המבצע ולאופן הביצוע. לא נתתי כל אמון בגרסת הנאשם, אשר הוכחה ככוזבת, בראיות חיצוניות ועצמאיות. הוכחו היסודות העובדתיים של ביצוע כל אחת מהעבירות בהן הואשם הנאשם וכן הוכחו היסודות הנפשיים הנדרשים.

לפיכך, אציע לחבריי להרשיע את הנאשם בשתי העבירות שיוחסו לו בכתב האישום - **ניסיון לרצח**, עבירה לפי סעיף **1305(1)** לחוק העונשין, ו**החזקת סכין**, עבירה לפי סעיף **186** לחוק העונשין.

ת. שרון-נתנאל, שופטת

השופט רון סוקול [אב"ד]:

1. אני מסכים לחוות דעתה של חברתי, השופטת תמר שרון נתנאל, שהיטיבה לתאר את העובדות ואת המסקנה כי הנאשם הוא שדקר את המתלונן. כן מסכים אני עם מסקנתה כי הוכח שהנאשם דקר את המתלונן בנסיבות הממלאות את יסודות העבירה של ניסיון לרצח. עם זאת, מצאתי להעיר מספר הערות להבהרת המסקנות.

כללי

2. בשעות הבוקר של יום 2.11.2015 נדקר המתלונן בפתח דירתו בדקירות סכין רבות בגופו, שסיכנו את חייו וחייבו טיפול רפואי ממושך. לגרסת המתלונן, הנאשם הוא שדקר אותו באמצעות שתי סכינים.

מתשובת הנאשם לכתב האישום ועדותו בבית המשפט, מתברר כי הנאשם מאשר כי הגיע לדירת המתלונן באותו בוקר וכי נמלט מהמקום והסתתר עד ליום 22.11.2015, בו התייצב בתחנת המשטרה ונעצר. המחלוקת העובדתית העיקרית בין הצדדים עניינה בשאלה האם הנאשם הגיע לדירת המתלונן ודקר אותו באמצעות סכינים שהביא עמו או שמא הנאשם הגיע לדירה מיד ובסמוך לאחר דקירת המתלונן, החליק על הדם ונמלט מהמקום. מחלוקת נוספת מתייחסת לשאלת התקיימותם של יסודות העבירה של ניסיון לרצח, עבירה לפי סעיף 1305(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

כבר כאן אקדים ואציין כי במחלוקת אחרונה זו ניצב הנאשם בפני קושי טבעי, שכן מאחר והנאשם מכחיש את

עמוד 30

הטענה כי דקר את המתלונן, אין בפנינו ראיות מטעמו לגבי נסיבות הדקירה. המסקנות הנלמדות בנוגע להתקיימות יסודות העבירה ובמיוחד היסוד הנפשי הנדרש - כוונה תחילה להביא למותו של המתלונן - מתבססות אך ורק על העובדות שהוכחו על ידי המאשימה, ואין בכוחו של הנאשם למסור הסברים חלופיים להתנהגותו.

3. זיהוי של הנאשם כמי שדקר את המתלונן מתבססת בעיקר על עדות המתלונן, כפי שנמסרה בבית המשפט ובמרבית חקירותיו במשטרה, לה נמצאו חיזוקים רבים. חיזוקים אלו כוללים אמירות ספונטניות של המתלונן בסמוך לאחר האירוע ובהגיעו לבית החולים, עדות של עוברת אורח שראתה את הנאשם נמלט ממקום הזירה עם סימנים מחשידים, הימצאותו של הנאשם בזירת האירוע, והתנהגותו המפלילה של הנאשם. גם שקריו של הנאשם וחוסר ההיגיון בגרסתו, מהווים חיזוק לראיות הזיהוי.

הזיהוי על ידי המתלונן

4. כפי שציינה חברתי, עדותו של המתלונן לא הייתה אחידה. בהודעתו הראשונה מיום 11.11.2015 (נ/1), מסר המתלונן גרסה שונה מזו שמסר בבית המשפט. בגרסתו זו זיהה אדם אחר, בשם ארז, כמי שתקף אותו ודקר אותו. רק החל מהודעתו השנייה מיום 22.11.2015 (נ/2) ואילך נצמד המתלונן לגרסה המפלילה את הנאשם. על הגרסה המפלילה שב וחזר בהודעתו מיום 23.11.2015 (נ/3), בהודעה מיום 30.11.2015 (נ/4), בהודעה מיום 2.12.2015 (נ/5 ונ/5א') ובעדותו בבית המשפט (עמ' 104).

5. מצב בו מוסר מתלונן או עד גרסאות שונות, אינו זר להליכים פליליים, ועל בית המשפט לשקול האם ניתן ליתן אמון למי מגרסאותיו השונות ולהבהיר מהי הגרסה המהימנה עליו.

סעיף 57 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א - 1971, מלמד אותנו כי "סתירות בעדותם של עדים אין בהן, כשלעצמן, כדי למנוע את בית המשפט מקביעת עובדות שלגביהן חלו הסתירות".

הכלל הוא שבית המשפט יברר האם יש לעד הסבר סביר ומתקבל על הדעת לשינוי הגרסה, ויבחן את הגרסאות השונות אל מול כלל הראיות שהובאו בפניו. אם מצא בית המשפט כי לגרסה כלשהי של עד, בעניין מרכזי ומהותי להליך, יש הסבר ויש תמיכה בראיות אחרות, רשאי בית המשפט לקבוע כי העדות מהימנה עליו, גם אם אותו עד מסר גרסה סותרת (ראו י' קדמי על הראיות חלק שלישי 1604 (תשס"ד); ע"פ 1645/08 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (3.9.2009); ע"פ 3295/15 מדינת ישראל נ' גפסו, פסקה 30 (31.3.2016); ע"פ 9184/06 מדינת ישראל נ' כהן ((19.9.2007)).

6. המתלונן מסר הסבר לשינוי בגרסאותיו, והבהיר כי בגרסה הראשונה ביקש להרחיק את החוקרים מהאמת. המתלונן הבהיר כי בקהילה ובחברה אליהן הוא משתייך, לא משתפים פעולה עם המשטרה. יתרה מזו, המתלונן הבהיר כי באותו שלב חשב שפציעתו אינה כה חמורה ועל-כן לא היה לו רצון לשתף פעולה עם חוקריו.

הסברו זה של המתלונן, הוא הסבר סביר שניתן להבינו. אף אם יש לראות בחומרה חוסר שיתוף פעולה עם המשטרה והטעיית המשטרה על ידי מסירת עדויות כוזבות, אין בכך כדי למנוע מבית המשפט לבכר את הגרסה המאוחרת, המפלילה, על פני הגרסה המוקדמת, המזכה.

7. חברתי פירטה בהרחבה מדוע יש לתת עדיפות לגרסאות המפלילות ומדוע אין בגרסה הראשונה כדי לפגום במהימנותן. ראינו כי הגרסה הראשונה אינה מתיישבת עם העובדות הידועות לגבי שעת האירוע ונסיבות האירוע. עוד ראינו, כי בגרסה הראשונה מפנה המתלונן אצבע מאשימה לאדם בלתי ידוע, מספר כי חיפש את אותו ארז, מבלי שידע את שמו ומקום מגוריו. כל הבוחן את הגרסה (נ/1) יכול להשתכנע כי מדובר בגרסה מומצאת שנועדה להסתיר את האמת.

8. לעומת זאת, הגרסה המפלילה, כפי שנרשמה מפי המתלונן בחקירותיו במשטרה ובעדותו בבית המשפט, הותירה רושם מהימן. ודוקו, אין כוונתי כי אופן מתן העדות הותיר רושם מהימן או כי "סימני האמת" שבאו לידי ביטוי במהלך העדות, הם שמבססים את האמון בגרסה. מתן אמון בגרסתו של עד, נסמכת על מכלול שיקולים ובהם על ההתרשמות הכוללת מהעדות, על הגיונה הפנימי של העדות, על היותה עדות קוהרנטית, על התאמתה לניסיון החיים ולאופן ההתנהגות הרגיל של בני אדם, נסמכת על מתן מענה לשאלות שהופנו לעד ולהיגיון התשובות. אופן מסירת העדות מהווה רק אחד השיקולים ודומני כי במקרה הנוכחי ניתן לבסס את המהימנות גם ללא התייחסות לשיקול זה (ראו למשל ע"פ 1442/06 מדינת ישראל נ' פלוני (1.9.2008)).

אופיו של עד אינו מהווה שיקול מכריע ואף אינו שיקול משמעותי בהערכת מהימנות גרסתו. גם עד בעל עבר פלילי מכביד, או עד שהתנהגותו פסולה, עשוי לזכות באמון בית המשפט ולכל היותר יביא בית המשפט בחשבון בעת הערכת העדויות את אופיו של העד בגדר שלל השיקולים (ע"פ 4443/10 קחקוזאשווילי נ' מדינת ישראל, פסקה 22 (20.12.2012); ע"פ 5391/07 כהן נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (31.12.2007); י' קדמי הנ"ל חלק ראשון עמ' 530)). טענות הנאשם בדבר עברו של המתלונן, התנהגותו, החשדות כלפיו ואופיו אינן מספיקות על מנת לפגום במהימנות הגרסה המפלילה ועלינו לבחנה על פי מבחני המהימנות ושלל הראיות שהובאו.

9. כפי שציינה חברתי, עדותו של המתלונן על אירועי הדקירה הייתה, החל מההודעה השנייה, עקבית, ברורה וקוהרנטית. גרסתו בדבר זיהוי הנאשם התיישבה עם עובדות חיצוניות, כגון מועד ההתקשרות הטלפונית עם הנאשם, הסכסוך הכספי שעמד ברקע לאירוע, פרטי האירוע ומקום הדקירה וכדומה. הטענות על אופיו של המתלונן אינן מאיינות מסקנה זו. יתרה מזו, המתלונן לא שש להעיד בבית המשפט אלא הובא על ידי משטרת ישראל תוך שהקפיד להצהיר שוב ושוב כי הוא אינו "עד תביעה" וכי לא בא מרצונו.

כאן נזכיר כי סתירות שאינן מהותיות בעדותו של עד, אינן פוגעות במהימנות הגרסה בכללותה. הימצאותם של סתירות קלות ואי דיוקים בין עדות שנמסרה בעת שהמתלונן היה מאושפז בבית החולים, לבין עדות מאוחרת יותר בבית המשפט, היא טבעית ורגילה. הזיכרון האנושי עשוי לתעתע בפרטי לוואי שאינם מהותיים. על כן, הסתירות השונות בעדות המתלונן, עליהן מצביע הנאשם, אינן פוגעות במהימנות הגרסה כולה.

אמירות ספונטניות

10. לעדותו של המתלונן בבית המשפט ובחקירות בדבר זיהויו של הנאשם, מצטרפות לחיזוק אמרותיו בסמוך לאחר האירוע. כפי שציינה חברתי, אמירות ספונטניות של קורבן לאלימות נהנות ממשקל ראייתי מוגבר (פסקאות 15-16 לחוות דעתה). ראינו כי המתלונן נקב בשמו של הנאשם מיד לאחר האירוע, בעת שטופל על ידי עוברי אורח. לאחר מכן, במספר הזדמנויות הפנה אצבע מאשימה אל עבר ה"דייר" שלו. אין חולק כי הנאשם היה דייר ששכר באמצעות בת זוגו את יחידת הדיור מהמתלונן.

התנהגות מפלילה

11. גם התנהגותו של הנאשם מחזקת את מהימנות גרסתו של המתלונן בדבר זיהויו של הנאשם כדוקר. מוסכם על הכל כי הנאשם נמלט מזירת האירוע בסמוך למועד ההתרחשות. התנהגות זו של הנאשם, אשר נמלט מזירת האירוע, טשטש את עקבותיו והטעה את חוקריו, מחזקת את הגרסה המפלילה, ויש בה כדי להצביע על תחושת אשם ברורה של הנאשם. כידוע, התנהגות מפלילה של נאשם, לאחר מעשה, היא ראיה נסיבתית אשר יכולה, ככל ראיה נסיבתית אחרת, לשמש כנדבך בין שלל הראיות להרשעתו של נאשם, וכל שכן יש בה כדי לשמש תוספת ראייתית לראיות אחרות (ראו י' קדמי לעיל, עמ' 272; ע"פ 517/86 ברוקס נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(3) 441, 453 (1989); ע"פ 1888/02 מדינת ישראל נ' מקדאד, פ"ד נו(5) 221, 230 (2002); ע"פ 597/88 אנג'ל נ' מדינת ישראל, פ"ד מו(5) 221 (1992); ע"פ 8279/11 מור נ' מדינת ישראל, פסקה 62 (1.7.2013); ע"פ 663/81 חורי נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(2) 85, 95 (1982)).

אמנם, הסתמכות על התנהגות מפלילה של נאשם כראיה מסבכת, צריכה להיעשות בזהירות, שכן לעתים עשויות סיבות אחרות שאינן קשורות לעבירה, להביאו להתנהגות שכזו, אולם בהיעדר כל הסבר אחר יכול בית המשפט למצוא בהתנהגות מפלילה ראיה לחובתו של נאשם (ראו גם ע"פ 632/83 הרוש נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(1) 253, 270 (1985)).

12. הסברי הנאשם לסיבת ההימלטות אינם יכולים להתקבל. אם הנאשם לא היה מעורב בדקירה לא היה נמלט מהמקום. להיפך, צפוי היה כי במקרה שכזה יברר מי נמצא בבית, יזעיק משטרה או כוחות הצלה אחרים. זאת ועוד, הנאשם לא הסתפק בהימלטות מהזירה אלא נמלט והתחבא כ- 20 ימים. אילו היה מדובר בחשש רגעי, בלחץ וחרדה, היה הנאשם מתעשת כעבור זמן קצר ולא ממשיך בבריחתו זמן כה רב.

יתרה מזו, במהלך תקופת הבריחה התבטא הנאשם במספר הזדמנויות בביטויים שיש בהם להצביע על תחושת אשם (ראו פסקה 42 לחוות דעתה של חברתי).

זיהוי על ידי עוברת אורח

13. ראינו גם כי הנאשם זוהה על ידי עוברת אורח, גילה דניאל, כמי שנמלט ברחוב, כשראשו מדמם ובידו חפץ מוסתר. עצם ההימלטות אינו שנוי במחלוקת וגם אם קיימת מחלוקת על נתיב ההימלטות, הרי שמחלוקת זו אינה

מהותית לשאלה, האם בהימלטות יש משום חיזוק לגרסה המפלילה. עם זאת, עדותה של העדה מחזקת את הגרסה לפיה הנאשם עצמו נפגע באירוע, ומחזקת את הגרסה לפיה נטל עמו את הסכינים כדי להסתיר.

העדה זיהתה במסדר זיהוי אדם אחר הדומה במראהו לנאשם. טעות זו בזיהוי התמונה אינה פוגעת במהימנותה, שכן לא ניתן לצפות מעובר אורח זיהוי ודאי בנסיבות שכאלו, שבהן הוא רואה אדם נמלט ברחוב. עם זאת, העובדה שזיהתה אדם הנראה דומה לנאשם, במסלול ההימלטות המשוער, כאשר אין מחלוקת שהנאשם אכן נמלט, בצירוף עדותה לגבי מראהו, פציעתו והחפץ שהחזיק בידו, מהווים חיזוק לגרסה המפלילה.

שקרויו של הנאשם

14. גם שקרויו של נאשם עשויים לשמש חיזוק לראיות המפלילות (ראו למשל ע"פ 694/83 דנינו נ' מדינת ישראל, פ"ד מ(4) 249 (1985); ע"פ 400/84 מדינת ישראל נ' אנג'ל, פ"ד מ(3) 481 (1986); ע"פ 517/86 לעיל, עמ' 444; ע"פ 161/72 סרסור נ' מדינת ישראל, פ"ד כח(2) 203 (1974); ע"פ 543/79 נגר נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(1) 113 (1980)). ראינו כי הנאשם מסר גרסה שאינה אמינה ואינה סבירה בנוגע למועד ההתקשרות ושעת הגעתו לדירת הנאשם. כפי שציינה חברתי, "חלון" הזמן שבו יכול הנאשם להגיע לדירה היה מצומצם ביותר; בין 11:19 בה נערכה השיחה האחרונה ל- 11:24, שבה נערכה כבר שיחה למוקד מד"א. ברור שהנאשם לא הגיע לדירה 30-40 דקות לאחר השיחה האחרונה. גם גרסת הנאשם כי לא ראה איש בחוץ אינה מתיישבת עם ההיגיון, שהרי מיד עם צאתו של המתלונן מהדירה לרחוב, התאספו סביבו עוברי אורח שהתקשרו להזעיק עזרה. אם הנאשם הגיע לדירה לאחר הדקירה, היה בוודאי מבחין בהם.

15. ניתן לסכם ולקבוע כי גרסתו המפלילה של המתלונן מהימנה הן כאשר בוחנים אותה במבחן פנימי (מבחן של היגיון פנימי, עקביות, קוהרנטיות וכדומה) והן במבחן חיצוני (השוואה לעדויות אחרות). הגרסה המפלילה נתמכת בראיות מחזקות ועל כן, מצטרף אני למסקנות חברתי כי יש ליתן בה אמון ולקבוע כי הנאשם הוא שדקר את המתלונן.

יסודות העבירה

16. הנאשם הואשם בעבירה של ניסיון לרצח, עבירה על פי סעיף 305(1) לחוק העונשין. סעיף זה מגדיר עבירה עצמאית ומיוחדת של הניסיון לרצח כדלקמן:

- העושה אחת מאלה, דינו - מאסר עשרים שנים:
- (1) מנסה שלא כדין לגרום למותו של אדם;
- (2) עושה שלא כדין מעשה, או נמנע שלא כדין מעשות מעשה שמחובתו לעשותו, בכוונה לגרום למותו של אדם, והמעשה או המחדל עלולים מטבעם לסכן חיי אדם."

בקבעו הוראה זו בידל המחוקק את עבירת הניסיון לרצח משאר עבירות הניסיון, שהן "עבירות נגזרות" לעבירה המושלמת. למרות זאת קבעו בתי המשפט לא אחת כי הכללים שנקבעו וההלכות בנוגע לכלל עבירות הניסיון יחולו גם

על עבירת הניסיון לרצח (ראו ההערות בע"פ 1474/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 61 (15.12.2015)).

17. היסוד העובדתי בעבירת הניסיון לרצח מתגבש כאשר המעשה שבוצע על ידי הנאשם יצא מגדר פעולת הכנה, והוא מהווה רכיב ממשי בפעולות שנועדו להביא, בסופו של דבר, לביצועה של העבירה המושלמת. כאשר עסקינן בעבירות תוצאה, כמו עבירת הרצח, די בכך כי הנאשם ביצע פעולות שנועדו להגשמת התוצאה אולם בסופו של יום זו לא הושגה.

18. ככלל, לשם הרשעה בעבירת ניסיון, נדרשת המאשימה לשכנע כי הנאשם עשה את המעשים במטרה להשלים את העבירה, וכי בעת שהנאשם ביצע את המעשים שנועדו להשלים את מעשה העבירה, התקיימו בו גם כל רכיבי היסוד הנפשי הדרוש להרשעה בעבירה המושלמת (ע"פ 297/11 סעיד נ' מדינת ישראל (22.7.2013); ע"פ 5150/93 סריס נ' מדינת ישראל, פ"ד מח(2) 183 (1994); ע"פ 1599/08 לוינשטיין נ' מדינת ישראל (19.2.2009)).

כאשר נדונה בבית המשפט השאלה מהו היסוד הנפשי הנדרש להרשעה בעבירת הניסיון לרצח, שהיא כאמור עבירה עצמאית ומיוחדת, נפסק כי אין צורך בהוכחת כל יסודות עבירת הרצח. בע"פ 155/59 דרעי נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד יד 233 (1960) נאמר:

"סיכומו של דבר: בשימי את לבי את הלשון הברורה של סעיף 222 סעיף-קטן (א) [...] הריני משתכנע שהעבירה הנדונה אינה מצריכה את התמלאות כל התנאים המאפיינים 'מחשבה תחילה' והנזכרים בסעיף 216, כי אם מסתפקת היא במציאות כוונת-קטילה גרידא".

19. על הלכה זו נמתחה ביקורת בספרות ובפסיקה (מרדכי קרמניצר "על הניסיון לרצח במשפטנו" משפטים ח 487 (1978); ע"פ 6468/13 צרפתי נ' מדינת ישראל (3.5.2015)). למרות ההלכה נהגו בתי משפט לבחון, במסגרת בחינת היסוד הנפשי אצל נאשם בניסיון לרצח, האם התקיימו בו כל רכיבי היסוד הנפשי להרשעה ברצח בכוונה תחילה, דהיינו הכנה, העדר קנטור והחלטה להמית. בסופו של יום בע"פ 1474/14 הנ"ל קבע בית המשפט כי יש לראות בהלכה האמורה כאילו עברה מן העולם (פסקה 72) ועל כן כיום נדרשת המאשימה לשכנע כי התקיימו כל רכיבי היסוד הנפשי גם אצל הנאשם בניסיון לרצח. בהתאם גם אנו מצוים לבחון האם הוכחו כל הרכיבים.

20. כמו חברתי, גם אני סבור כי הוכח כי הנאשם פעל בכוונה תחילה להביא להמתתו של המתלונן. ודוקו, היסוד הנפשי של "כוונה תחילה" אינו כולל בחובו מימד של זמן. די בכך שהכוונה התגבשה בסמוך ולפני הדקירה עצמה (ראו ע"פ 512/89 דניאלס נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(2) 503, 496 (1991); ע"פ 290/87 סבאח נ' מדינת ישראל, פ"ד מב(3) 364, 358 (1988)).

לצורך הוכחת יסוד הכנה, שהוא יסוד פיסי, די בכך שיוכח כי הנאשם הביא עמו את הסכינים וכאמור, אין חולק על כך. אין גם טענה לקנטור כלשהו מצדו של המתלונן, שהרי מאחר והנאשם כפר בכך שדקר את המנוח, לא הועלתה

על ידו כל ראייה המעידה על קנטור. ודוקו, גם אם הריב בין הנאשם למתלונן החל יום קודם, וגם אם המתלונן איים על הנאשם כי יפנה אותו מיחידת הדיור, אין בכך להיות קנטור במובן יסודות העבירה. ריב וסכסוך קודמים ואפילו כעס, פחד או חשש בשל אירוע קודם אינם מהווים קנטור אלא יש צורך בהוכחת מעשה נוסף שאירע סמוך להמתה ושגרם לנאשם לאבד שליטה, כדי שהנאשם יוכל לטעון לקנטור (ע"פ 686/80 סימן-טוב נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(2) 253 (1982); וראו ע"פ 1310/12 שוורצמן נ' מדינת ישראל (3.11.2014); ע"פ 4655/12 אדרי נ' מדינת ישראל (29.9.2014)).

21. על ההחלטה להמית ניתן להסיק במקרה הנוכחי ממספרן הרב של הדקירות, מיקומן של הדקירות, ממספרן של הדקירות בחזהו ובבטנו של המתלונן ועומק הדקירות. מי שדוקר באופן שכזה, אשר כל אדם יכול וצריך לצפות כי יגרום נזק רב עד כדי המתה, מעיד על עצמו כי רצה והתכוון לתוצאה הקטלנית. זאת ועוד, הנאשם לא נשאר לסייע למתלונן אלא הותירו שותת דם במצב קשה ביותר. הנאשם ראה את המתלונן יוצא מהדירה ולא עשה מאום כדי להבטיח שהנאשם לא ימצא את מותו בשל פציעותיו. גם הותרת אדם פצוע, שותת דם, מעידה על הרצון להביא למותו.

סיכום

22. לאור כל האמור, אני מצטרף לחוות דעתה של חברתי, השופטת תמר שרון נתנאל, ולמסקנה כי יש להרשיע את הנאשם בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

**ר. סוקול, שופט
אב"ד**

כב' השופטת רונית בש:

אני מסכימה לחוות דעתה של השופטת תמר שרון נתנאל ולהערותיו של השופט סוקול.

ר. בש, שופטת

אשר על כן, וכאמור בהכרעת דינה של כב' השופטת תמר שרון נתנאל, אנו מרשיעים את הנאשם בעבירות של ניסיון לרצח -עבירה לפי סעיף 305(1) לחוק העונשין, התשל"ז- 1977 והחזקת סכין, עבירה לפי סעיף 186 לחוק העונשין, התשל"ז- 1977.

ניתנה היום, ב' אדר תשע"ז, 28 פברואר 2017, במעמד הצדדים

ר. בש, שופטת

ת. שרון-נתנאל, שופטת

ר. סוקול, שופט
אב"ד